

ORGANIZACJA WYDARZEŃ W ZIELONYM STANDARDZIE

Fundacja
Aeris
Futuro

poradnik

Fundacja Aeris Futuro

Ogólnopolska organizacja pozarządowa (non-profit)
działająca od 24 lutego 2006 roku.

Stwórzmy klimat dla przyszłości to nasze motto

Misją Fundacji jest skuteczne przeciwdziałanie globalnym zmianom klimatu, ochrona i zwiększanie różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej, wspieranie rozwoju społeczności lokalnych oraz edukowanie i promowanie odpowiedzialnego biznesu.

Doradca promotor edukator to nasza rola

We współpracy z instytucjami publicznymi i prywatnymi tworzymy i realizujemy kampanie społeczne, programy szkoleniowe i wolontariackie, konferencje, eventy i happeningi w obszarze zrównoważonego rozwoju, strategię i raporty CSR.

Praktyka i innowacja to nasza domena

- ✓ **Jedyna w Polsce organizacja pozarządowa, działająca na terenie całego kraju, która kompleksowo zajmuje się tzw. carbon offsets**, czyli projektami rekompensującymi emisje gazów cieplarnianych do atmosfery.
- ✓ Twórca pierwszego w Polsce KALKULATORA CO₂ obejmującego szacowanie śladu klimatycznego ('carbon footprint') oraz umożliwiającego ograniczenie i zneutralizowanie tego śladu ('carbon offset') poprzez fundowanie sadzenia drzew w ramach programu CZAS NA LAS oraz projektów zwiększających efektywność energetyczną.
- ✓ Posadziliśmy na terenie Polski ponad 700 tys. drzew, dzięki którym zoffsetowanych zostanie 100 tys. ton emisji gazów cieplarnianych.
- ✓ Inicjator i koordynator Kampanii Zielone Wydarzenia promującej i wdrażającej pierwszy w Polsce standard zrównoważonego rozwoju przy organizacji konferencji, szkoleń i spotkań.

Więcej informacji na <http://www.aeris.eko.org.pl>, www.zielonewydarzenia.pl

Inicjatywy, w których uczestniczymy

Główne instytucje popierające

1. intro

- List od Marszałka Małopolski
- Bawmy się ekologicznie
- Dobre słowo od Ministra Gospodarki
- Komunikacja społeczna

List od Marszałka Małopolski

Szanowni Państwo!

Chciałbym zainteresować Państwa kampanią Fundacji Aeris Futuro Zielone Wydarzenia. Inicjatywa Fundacji Aeris Futuro zasługuje na szczególne wyróżnienie. Dlatego zdecydowałem o objęciu kampanii patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego.

Wysoka jakość środowiska przyrodniczego powinna stanowić przewagę konkurencyjną każdego kraju, czy regionu, na bazie której tworzyć można dopiero założenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego zarówno w sferze przemysłu, czasu wolnego, jak i w sferze warunków życia mieszkańców. Obszar programowania związany z ochroną środowiska musi stanowić ważną część każdej strategii rozwoju - zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym, jak i ogólnokrajowym.

Pomimo poprawy stanu środowiska przyrodniczego w ostatnich latach, nadal konieczna jest realizacja licznych przedsięwzięć, zwłaszcza w zakresie podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz przedsiębiorców poprzez działania edukacyjne i promocyjne, uwzględniające problematykę emisji dwutlenku węgla i możliwości redukcji zanieczyszczeń poprzez wprowadzenie rozwiązań obojętnych dla środowiska.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z takimi rozwiązaniami. Jestem pewien, że kampania Fundacji Aeris Futuro Zielone Wydarzenia wydatnie w tym Państwu pomoże.

Marek Nawara
Marszałek Województwa Małopolskiego

Bawmy się ekologicznie

Znaczenie ekologii w koncepcji CSR z roku na rok się zwiększa, rozwój świadomości ekologicznej i ochrona środowiska staje się coraz ważniejszym elementem strategii działania firm. Jednocześnie wśród konsumentów rośnie wrażliwość ekologiczna. Klienci coraz częściej zwracają uwagę zarówno na ekologiczność zakupowanego produktu, jak i na same działania firm w tym obszarze. W związku z tym, firmy pretendujące do grona najbardziej ekologicznych, muszą poza swoimi produktami starać się być ekologicznym w każdym obszarze swojej działalności. W przeciwnym razie mogą stracić na wiarygodności i narazić się na spadek zaufania w stosunku do firmy, a także jej produktów.

W erze globalizacji wiele produktów nie różni się od siebie pod względem właściwości i parametrów, firmy poszukują nowych obszarów na których mogą być bardziej konkurencyjne. Coraz częściej zaczynają rywalizować swoją „ekologicznością” produktów i sa-

mej firmy m.in. przez używanie ekologicznych surowców i materiałów oraz mierzenie śladu węglowego przy produkcji artykułów. W dążeniu do bycia bardziej ekologicznymi, możemy zaobserwować zmianę postaw i działań na wielu obszarach funkcjonowania przedsiębiorstw, poza procesem produkcji również w samej logistyce, zwiększaniu efektywności energetycznej budynków, czy prowadzenia eko-biura. Jednak firmy w dalszym ciągu zapominają o pewnych obszarach swoich działań.

Jednym z takich „zaniedbanych” ekologicznie obszarów jest organizacja zielonych wydarzeń. Spotkania, konferencje, akcje promujące produkty, wyjazdy integracyjne są to wydarzenia, przy których w dalszym ciągu ekologia schodzi na dalszy plan. Firma może jednak uzyskać szereg korzyści wynikających z organizacji zielonych wydarzeń, zarówno finansowych jak i wizerunkowych. Klienci, kontrahenci, inwestorzy i pracownicy zaczynają być bardziej świadomi potrzeby dbania o środowisko i otoczenie, w każdym z obszarów działalności przedsiębiorstwa.

Zorganizowanie wydarzenia, które będzie spełniało swoje założenia i nie szkodziło środowisku nie jest takie trudne. Istnieją narzędzia wspomagające organizację zielonych eventów. Jednym z nich jest norma BS8901, która została wprowadzona w 2007 roku przez Brytyjski Instytut Normalizacji (BSI) dla uporządkowania systemu Zarządzania Wydarzeniami. Norma nieustannie zyskuje na popularności i znaczeniu, coraz częściej korzystają z niej zarówno niewielkie firmy przy organizacji drobnych wydarzeń, jak również duże przedsiębiorstwa oraz państwa przy organizacji projektów na olbrzymią skalę. Jednym z największych światowych wydarzeń, które jest przygotowywane według standardu BS 8901 jest organizowana w 2012 roku Olimpiada w Londynie. Będzie ona najbardziej ekologicznym i największym wydarzeniem zorganizowanym do tej pory. Jest więc prawdopodobne, iż w niedalekiej przyszłości certyfikacja według normy BS 8901 będzie stanowiła przewagę konkurencyjną dla wielu organizacji. Jeżeli chcemy być naprawdę ekologiczni, róbmy to na każdej płaszczyźnie swojej działalności, również przy organizowaniu naszych wydarzeń promocyjnych, szkoleń, konferencji, wyjazdów integracyjnych czy nawet wystawnych bankietów.

Jak mierzyć i równoważyć zużycie CO₂, wykorzystać techniczne rozwiązania i korzystać z najprostszyc porad ekspertów, które czasami okazują się najlepsze, mogą się Państwo dowiedzieć na dalszych stronach poradnika. Zapraszam do lektury i życzę owocnych eko-eventów.

Przemysław Oczyp - Menedżer Projektów Forum Odpowiedzialnego Biznesu

Dobre słowo od Ministra Gospodarki

Osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju jest możliwe dzięki zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej. [...]

Trudna sytuacja ekonomiczna większości polskich konsumentów powoduje, iż produkty zrównoważone w wielu przypadkach stają się dobrem unikatowym, a nawet elitarnym. Dlatego działania podejmowane przez rząd, powinny prowadzić do uczynienia ich bardziej dostępnymi. Konieczne jest także dostarczanie konsumentom rzetelnej informacji o produkcie oraz wzmacnianie ich roli m.in. poprzez wprowadzenie programów edukacyjnych na wszystkich szczeblach nauczania oraz zwiększanie przejrzystości rynku. W celu promowania zrównoważonej produkcji i konsumpcji, oprócz wpływania na wybory konsumentów ważne jest także, rozbudzenie poczucia możliwości wpływu na sprawy związane z kształtowaniem najbliższego otoczenia.

Istotną rolę w tym procesie odgrywa rozwój społeczeństwa obywatelskiego, budowanie zrównoważonych społeczności lokalnych i grup partnerskich, a także tworzenie otoczenia wpływającego na kształtowanie postaw

zrównoważonej konsumpcji oraz zrównoważonego stylu życia. W tym kontekście, niezwykle istotne jest uwypuklenie aspektów społecznych, a także zapewnienie, iż będzie wykorzystywane doświadczenie administracji oraz partnerów społeczno-gospodarczych, zdobyte w obszarze promowania społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), a także inicjatyw związanych ze Sprawiedliwym Handlem (Fair Trade) oraz innych pozarządowych projektów zapewnienia spójności ze zrównoważonym rozwojem. [...]

Tzw. „zazielenianie gospodarki” rozpatrywane jest w wielu płaszczyznach, począwszy od zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych oraz rozwoju nowych źródeł energii, przez wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w sektorze produkcyjnym, po budowanie świadomości społeczeństw, celem

dostosowania uczestników rynku do zachodzących przemian społeczno-gospodarczych. Aby z sukcesem przedstawiać gospodarkę na bardziej „zieloną” ścieżkę rozwoju, konieczne jest przewartościowanie społecznego podejścia do spraw ochrony środowiska i spowodowanie zmian mentalnych w postrzeganiu tych zagadnień. [...]

Istotnym mechanizmem stymulującym rozwój technologii środowiskowych i eko-innowacyjności, prowadzącym zarazem do rozwoju rynku towarów i usług spełniających wysokie standardy ochrony środowiska są zielone zamówienia, zarówno publiczne jak też realizowane przez podmioty prywatne. Główną ideą zielonych zamówień jest ustalenie jasnych i ambitnych kryteriów środowiskowych dla produktów i usług z zachowaniem zasad konkurencyjności przedsiębiorstw. Bardziej ekologiczny charakter towarów i usług powinno się określać w oparciu o cykl życia, przez co zielone zamówienia publiczne będą mieć wpływ na cały łańcuch dostaw oraz będą prowadzić do szerszego stosowania norm środowiskowych w zamówieniach prywatnych.

Komunikacja społeczna

Organizacja zielonego wydarzenia skutkuje nie tylko redukcją bezpośredniego oddziaływania na środowisko, ale może pozostawić po sobie pozytywny i długotrwały wydźwięk wśród uczestników i społeczności lokalnej. Warto mówić językiem korzyści i można wskazać szereg możliwości i korzyści istniejących dla organizatorów, uczestników i dostawców usług dla tego typu wydarzenia oraz dla regionu, w którym się ono odbywa.

Kształtowanie społecznej świadomości

Każde spotkanie stanowi unikalną okazję by podnieść świadomość wśród jego uczestników, organizatorów, dostawców niezbędnych usług i wśród lokalnej społeczności na temat korzyści płynących z korzystania z ekologicznych produktów, budynków i usług, a poprzez to kształtować postawy zrównoważone i zachęcać ludzi do podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Niezbędne jest:

- ✓ nawiązanie i utrzymywanie dialogu z różnymi grupami uczestniczącymi już w początkowej fazie organizacji przedsięwzięcia, a następnie w jego trakcie i po zakończeniu
- ✓ spisanie wymagań i wskaźników
- ✓ prowadzenie monitoringu wpływu i sprawdzanie postępów - raport z realizacji i ocena

definicja

Organizator - osoba fizyczna lub prawna, która odpowiada za realizację wydarzenia, decyduje gdzie i w jaki sposób zostanie ono przeprowadzone

Dostawca - osoba fizyczna lub prawna, która zapewnia produkty i/bądź usługi niezbędne do przeprowadzenia wydarzenia.

Korzyści społeczne

Precyzyjnie zaplanowane i zorganizowane wydarzenie może przynieść szereg korzyści dla społeczności lokalnej, poprzez stworzenie nowych miejsc pracy, wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców, poprawę warunków pracy i spełnienie funkcji katalizatora zachęcającego do najlepszych działań na rzecz ochrony środowiska w całym regionie.

Wpływ na działania innych

Poprzez promowanie wysokich standardów i odpowiedzialnych postaw możemy wpłynąć na inne firmy i instytucje, które zyskują bodziec do wdrażania działań na rzecz społeczeństwa i środowiska podczas organizacji swojego wydarzenia.

Innowacyjność

Działania podjęte na rzecz środowiska sprzyjają wdrażaniu innowacyjnych metod i technologii, które zwiększają efektywność w stosowaniu różnego rodzaju surowców.

Pozytywny odbiór

Organizacja zielonego wydarzenia stanowi okazję do zademonstrowania Twojego i Twojej Organizacji przywiązania do zasad zrównoważonego rozwoju. Właściwie skierowana komunikacja i strategia PR

10

zbuduje dobry klimat wokół wydarzenia, przyciągnie uczestników i posłuży jako narzędzie kształtowania społecznej świadomości.

Zmniejszenie kosztów

Oszczędne gospodarowanie energią, redukcja liczby odpadów, produkty lokalne i zmniejszenie poziomu konsumpcji pozwala zaoszczędzić pieniądze. Nawet jeśli część ekologicznych produktów jest droższa od tradycyjnych, stosowanie się do zasad ekologii prowadzi niejednokrotnie do redukcji kosztów w dłuższym okresie - powstaje mniej zadrukowanego papieru i mniej odpadów.

Czy wyedukowany ekologicznie pracownik to dobry pracownik? Czy w dłuższej perspektywie czasowej idzie to w parze z segregacją śmieci w siedzibie firmy, ograniczeniem zużycia wody czy prądu a przede wszystkim budową sprzyjających warunków pracy zwiększających efektywność działań? Jeżeli tylko plan działania po imprezie jest spójny z ideą eventu, a przede wszystkim jest konsekwentnie realizowany, to możemy osiągnąć naprawdę zadowalające rezultaty.

Promocja dobrych praktyk wewnątrz firmy

Wiele środków i sposobów działania w zakresie zarządzania, które wdrażane są w celu uczynienia wydarzenia bardziej zrównoważonym można wdrożyć w codzienne funkcjonowanie firmy. Stanowi to swego rodzaju program pilotażowy, który skutkuje np. stosowaniem produktów Sprawiedliwego Handlu lub offsetowaniem emisji CO₂ pochodzących z podróży służbowych.

Chociaż małe i średnie imprezy mogą nie mieć skali, która pozwalałaby im wywierać wydźwięk (zarówno pozytywny jak i negatywny) porównywalny z dużymi wydarzeniami, ich efekt może być znaczący i może pociągnąć za sobą działania zakrojone na szeroką

skalę. Działania ekologiczne odgrywają istotną rolę w procesie kształtowania świadomości społecznej i mogą spowodować gruntowną zmianę na poziomie organizacyjnym. Niezależnie od rozmiaru wydarzenia warto zorganizować je zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

WYZWANIA - ZNALEŹ CZAS I LUDZI

Niewątpliwie największymi wyzwaniami są ograniczenia czasowe i ludzkie. Zdarza się, że o kwestiach odpowiedzialności społecznej i ekologicznej wydarzenia Organizator przypomina sobie w ostatniej chwili szukając nerwowo osoby, która się tym zajmie, aby coś "zielonego" dorzucić do wydarzenia.

Niestety, takie działania mogą przynieść odwrotny skutek, komunikowanie o zaangażowaniu musi iść za realnymi działaniami i zaangażowaniem ludzi w pracę dla wspólnego dobra.

Na szczęście Organizatorzy mają już do kogo zwrócić się o pomoc - konsultanci ds. zielonych wydarzeń w Fundacji Aeris Futuro służą pomocą. Na początek zapraszamy do lektury poszczególnych rozdziałów, korzystania z list kontrolnych, a w razie dalszych pytań do kontaktu telefonicznego, bądź e-mailowego.

definicja

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

To taki rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia, bez pozbawiania możliwości przyszłych pokoleń do zaspokojenia ich potrzeb.

2. lokalizacja

Odpowiedni wybór lokalizacji ma niebagatelne znaczenie w procesie „zazieleniania” wydarzenia. Przy wyborze obiektu, w którym chcemy zorganizować wydarzenie lub hotelu, w którym ulokowani będą jego uczestnicy, powinniśmy kierować się nie tylko względami ekonomicznymi, ale też ekologicznymi i społecznymi.

Wybór miejsca

W obliczu postępujących zmian klimatu, jednym z najważniejszych działań przy organizacji wydarzenia jest zadbanie o ograniczenie do minimum towarzyszących mu emisji gazów cieplarnianych. Możemy to osiągnąć na wiele sposobów, jednym z nich jest odpowiedni wybór obiektu, w którym odbywać będzie się nasze wydarzenie.

Pamiętając, jak duże znaczenie dla komfortu naszych gości ma otoczenie obiektu i jak dobrze wypoczywamy na łonie natury, najczęściej decydujemy się na obiekt w otoczeniu zieleni z dala od miasta. Jednak walory estetyczne położenia obiektu nie mogą nam przesłonić innych czynników świadczących o przyjaznej naturze i zrównoważonym charakterze danej lokalizacji. Wymienić tu możemy wyposażenie w niezbędny do przeprowadzenia naszego wydarzenia sprzęt i dostępność cateringu spełniającego zielone standardy. Następną kwestią będzie ergonomia obiektu, to czy

pozostaje on w prawidłowych relacjach z lokalną społecznością i jego „polityką ekologiczną”. Ta ostatnia wyraża się podejściem do kwestii energochłonności obiektu, gospodarowania wodą i odpadami, a także innych oddziaływań na otaczające środowisko.

Wyposażenie obiektu w sprzęt konferencyjny i dostępność cateringu

Warto pamiętać, że potencjalni klienci chętniej zdecydują się na takie miejsce, gdzie nie będą musieli kupować sprzętu i materiałów, a będą mieli możliwość wynajmu. Dlatego warto by obiekt był wyposażony np. w energooszczędny sprzęt, który może znaleźć zastosowanie podczas eventu. Nie jest to tylko kwestia wygody, ale też dbałości o środowisko, im mniej rzeczy będziemy musieli przetransportować, tym mniejsza będzie emisja CO₂ towarzysząca wydarzeniu.

Istotne, by catering dostępny na miejscu mógł być realizowany według zielonych standardów.

info

Dostępność usług dodatkowych i ich jakość:

- dostęp transportem publicznym
- parkingi i serwis dla rowerów
- miejsce na integrację outdoorową (np. miejsce piknikowe)
- wkomponowanie budynku w krajobraz i nawiązanie do lokalnej architektury

2. lokalizacja

Polityka ekologiczna

Wybierając obiekt, w którym ma się odbyć nasze wydarzenie warto kierować się stosunkiem gospodarzy do kwestii zrównoważonego rozwoju. Bez wątplenia słusznym podejściem jest wspieranie działalności przedsiębiorców posiadających opracowaną politykę ekologiczną i kierujących się jej zasadami w swojej codziennej działalności. Powiadom gospodarzy obiektu, w którym organizujesz wydarzenie, że ich świadomość ekologiczna skłoniła Cię do wyboru właśnie ich usług. Pamiętajmy jednak, że istnieje bardzo wiele przedsiębiorstw nadużywających określenia „eko” w odniesieniu do swoich działań, dlatego warto zapoznać się bliżej z ich polityką ekologiczną.

Agroturystyka

Jeśli event, który chcemy zorganizować nie ma charakteru imprezy masowej — jest to np. wyjazdowe szkolenie dla kilku pracowników — wybierzmy usługi drobnych lokalnych przedsiębiorców, ponieważ w ten

sposób wspieramy ich działalność. Takie działanie nie tylko napędza rozwój drobnej przedsiębiorczości, ale też sprzyja budowaniu naszego pozytywnego wizerunku wśród społeczności lokalnych. Zamiast więc lokować naszych gości w ogromnym, luksusowym hotelu, lepiej skorzystać z usług małych pensjonatów lub gospodarstw agroturystycznych. Poszukując sali do przeprowadzenia szkolenia zamiast wybierać usługi potężnych centrów konferencyjnych, lepiej postawić np. na małe domy kultury.

Ergonomia

Pamiętając o środowisku naturalnym na każdym etapie organizacji wydarzenia, nie zapominaj o ludziach, dla których je organizujesz — z pewnością zależy Ci także na ich komforcie. Pamiętaj, że wśród Twoich gości mogą znaleźć się osoby niepełnosprawne ruchowo — obiekt, w którym organizujesz wydarzenie, bezwzględnie musi być dostosowany do ich potrzeb. Powinien być wyposażony w windę, podjazd dla wózków inwalidzkich, a wszystkie drzwi powinny mieć odpowiednią szerokość, tak by osoba ruszająca się na wózku mogła je pokonać. Wprawdzie prawo narzuca na gospodarzy budynków obowiązek dostosowania ich dla osób niepełnosprawnych, ale teoria często rozmija się z rzeczywistością. Część gości być może zechce przyjechać z dziećmi, dlatego ważne, by obiekt w którym będziemy ich gościć posiadał kąpielnię malucha i pokój, w którym można spokojnie nakarmić i przewinąć niemowlę.

14

Budynek, w którym organizujemy wydarzenie, lub w którym śpią jego uczestnicy, powinien charakteryzować się jak najniższą energochłonnością. Informacje o energochłonności obiektu znajdziemy w jego świadectwie charakterystyki energetycznej. Poszukując miejsca do organizacji eventu, pytajmy gospodarzy o takie świadectwo, ponieważ jest ono dokumentem, w znacznym stopniu ułatwiającym

wybór obiektu o najbardziej ekologicznych parametrach. Przyjmuje się, że obiekt energooszczędny to taki, którego zużycie energii jest mniejsze niż 80 kWh/m²/rok. Ideałem są tak zwane budynki pasywne, w których zużycie energii jest mniejsze niż 20 kWh/m²/rok — takich obiektów jednak nie ma w Polsce dużo.

EVA - Lanxmeer Greenhouse.11.2009.jpg GNU Free Documentation License

2. lokalizacja

Woda

Warto regularnie kontrolować i w razie potrzeby modernizować sieć kanalizacyjną w naszym budynku i naprawiać ciekące krany. Stosunkowo prostym i niezbyt kosztownym zabiegiem, który może przynieść znaczące oszczędności jest zainstalowanie perlatorów na kranach oraz oszczędnych spłuczek w toaletach. Wielu hotelarzy decyduje się na instalację perlatorów, mając świadomość, że część gości może mieć tendencję do marnowania wody, za którą nie płacą.

Warto gromadzić deszczówkę, może ona bowiem w wielu przypadkach z powodzeniem zastąpić wodę pitną. Dzięki wykorzystaniu deszczówki można poczynić spore oszczędności, nie wspominając o korzyściach dla środowiska. Wodę deszczową można wykorzystać do podlewania roślin w ogrodzie, prania (po odpowiednim przefiltrowaniu), spłukiwania toalet, czy prac gospodarczych. Aby gromadzić wodę deszczową, warto przewidzieć specjalną instalację do kompleksowego jej zagospodarowania. Jej najważniejszym elementem jest zbiornik magazynujący przefiltrowaną wodę.

Źródło ciepła

Rodzaj źródła ciepła ma bezpośredni wpływ na emisję CO₂. Dla kotłów węglowych jest ona znacznie wyższa niż dla kotłów olejowych czy gazowych. Należy także pamiętać iż używanie energii elektrycznej na potrzeby ciepłe wiąże się z wysoką emisją CO₂.

info

Tak zwane budynki energooszczędne to takie, w których zużycie energii nie przekracza 80kWh/m²/rok. Idealne pod tym względem są budynki pasywne, w których zużycie energii jest mniejsze niż 20kWh/m²/rok.

definicja

Świadectwo charakterystyki energetycznej

to wydany przez upoważnionego specjalistę dokument, który określa wielkość zapotrzebowania energii niezbędnej do zaspokojenia potrzeb związanych z użytkowaniem budynku lub lokalu czyli energii na potrzeby ogrzewania, ciepłej wody, wentylacji i klimatyzacji.

W świadectwie ocenia się wielkość zapotrzebowania na energię wynikającego z przeznaczenia i standardu budynku oraz jego systemów instalacyjnych czyli na podstawie jego stałych, obiektywnych cech, a nie na podstawie pomiaru zużycia energii, które może się zmieniać w zależności od sposobu użytkowania i zwyczajów użytkowników.

(źródło: www.eswiadectwa.pl)

Wynika to z charakteru polskiego systemu elektroenergetycznego, którego podstawowym paliwem jest nadal węgiel. Biorąc pod uwagę ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, poza odnawialnymi źródłami energii, najbardziej ekologicznymi źródłami ciepła są źródła gazowe i olejowe.

Bilans energetyczny naszego obiektu możemy poprawić poprzez zainwestowanie w odnawialne źródła energii i poprawę efektywności energetycznej w budynku. Możemy wykorzystać promieniowanie słoneczne poprzez zamonotowanie paneli lub instalacji solarnych, a do ogrzewania wykorzystać pompy ciepłe lub biomasę. Ważnym działaniem, które znacząco poprawi bilans energetyczny budynku jest przeprowadzenie termomodernizacji.

Warto także zainwestować w energooszczędne

2. lokalizacja

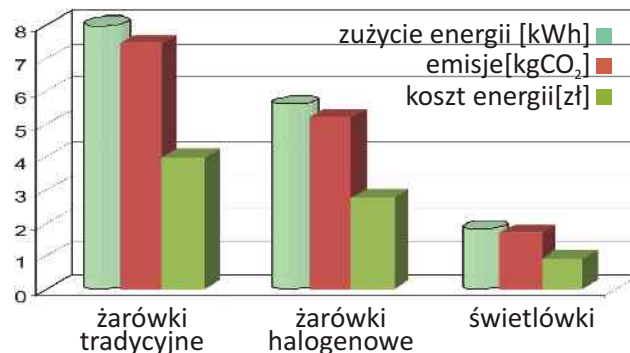

16

oświetlenie. Tradycyjne żarówki są wprawdzie tańsze w momencie zakupu, ale droższe w eksploatacji. Sprawność energooszczędnych świetlówek kompaktowych jest 5-krotnie wyższa niż żarówek tradycyjnych, zaś trwałość 10-krotnie większa.

Recykling odpadów

Poszukując miejsca do organizacji wydarzenia zapytaj gospodarzy jak postępują z odpadami. O odpadach i ich recyklingu możesz przeczytać w rozdziale 6.

ORGANIZATOR

Istnieje cały szereg kryteriów, które mogą pomóc nam w wybraniu możliwie najlepszego obiektu i lokalizacji. Odnoszą się one do sal konferencyjnych i szkoleniowych, hoteli i pensjonatów czy sal bankietowych.

Wybierz obiekt:

- do którego łatwo dostać się pieszo, rowerem lub środkami transportu zbiorowego.
- wyposażony w sprzęt konferencyjny i oferujący catering
- dostosowany dla osób niepełnosprawnych
- przystosowany dla rodziców z dziećmi,
- którego pomieszczenia oświetlone są jak najdłużej światłem naturalnym
- w którym ogrzewanie, klimatyzacja, oświetlenie i zużycie wody są ograniczone do minimum
- wybierz obiekt w otoczeniu zieleni
- dostosowany do wielkości Twojego wydarzenia.

W przypadku małego eventu, zamiast w 5-cio gwiazdkowym hotelu, ulokuj swoich gości w małym gospodarstwie agroturystycznym

esencja

DOSTAWCA

Będąc gospodarzem obiektu, który może być miejscem organizacji wydarzenia powinniśmy poczynić pewne kroki by uczynić go bardziej przyjaznym dla otoczenia. Nie jest to tylko kwestia społecznej odpowiedzialności - takie działania mogą oznaczać dla nas bowiem, w skali długoterminowej, konkretne zyski.

Jako gospodarz, czyli osoba zarządzająca budynkiem powinienes:

- mieć opracowaną politykę ekologiczną
- posiadać aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej
- na kranach zamontować perlatory, a w toaletach spłuczki z oszczędnym spłukiwaniem
- korzystać z usług lokalnych przedsiębiorców
- wykorzystywać odnawialne źródła energii
- korzystać z energooszczędnego oświetlenia
- wyposażać budynek w dobrze oznakowane i łatwo dostępne pojemniki do recyklingu (wiecej w rozdz. 6)

2. lokalizacja

3. reklama i druki

Warto mieć świadomość, że zawsze możemy dokonać wyboru i zamawiać wyłącznie reklamy i materiały informacyjne przyjazne środowisku, czyli „zielone”.

Aby roztoczyć czar, aby magia reklamy zaczęła działać, należy użyć różnych środków oddziaływania. Dlatego nic dziwnego, że w naszym repertuarze będą różne typy druków reklamowych, reklam zewnętrznych czy gadżetów. Podobnie, prowadząc szkolenia czy konferencje chcemy jak najlepiej przekazać i utrwalić wiedzę u odbiorców. Dzięki różnym formom przekazu osiągamy efekt synergii percepcji informacji, co ułatwia nam to zadanie.

Dlatego na pytanie „czy jest sens w dobie elektronicznej informacji korzystać z tradycyjnych drukowanych materiałów reklamowych?” odpowiedź brzmi TAK. Jednak warto mieć świadomość, że zawsze możemy dokonać wyboru stawiając na reklamy i materiały informacyjne przyjazne środowisku, czyli „zielone”. Poniżej kilka informacji mogących ułatwić ten wybór.

„Zielone” drukowanie.

Chcąc nadać drukom charakter „przyjazny dla środowiska” czyli „zielony” powinniśmy wziąć pod uwagę szczególnie dwa aspekty: papier i uszlachetnianie druku czyli jego obróbkę introligatorską, natomiast o pozostałych aspektach sprawy wystarczy mieć choć trochę pojęcia.

Papier i jego obróbka czyli to co ważne!

To od nas zależy jakiego papieru zechcemy użyć dla naszych druków. Tylko od naszego wyboru zależeć będzie czy będziemy „eko”.

Istnieje szereg rodzajów papieru, które możemy określić wspólnym mianem „przyjazne naturze”. Jest to grupa papierów recyklingowych, w których całość użytego surowca lub jego znaczna część pochodzi z przetworzonej makulatury. Jest to na pewno papier uzyskiwany z nieprzetworzonych odpadów produkcyjnych, najczęściej z drukarni prasowych. Papierem przyjaznym naturze jest też papier produkowany z surowca pozyskanego z roślinnych upraw bio-odnawialnych.

info

Benjamin Franklin był właścicielem papierni, w której wytwarzano papier z konopii i właśnie papieru konopnego jego produkcji użył Thomas Jefferson do sporządzenia Deklaracji Niepodległości.

Wood Free Paper = papier bezdrzewny = papier celulozowy. Nie oznacza to, jak można by sądzić, że do produkcji tego papieru nie wycina się drzew. Wręcz przeciwnie, jego głównym składnikiem jest celuloza pozyskiwana z tzw. papierówek czyli młodych sosen i świerków w naszym klimacie, a eukaliptusów w klimatach cieplejszych. Nazwa „bezdrzewny”

oznacza, że została z masy papierowej usunięta lignina (drzewnik) będąca substancją spajającą strukturę komórek drewna.

Tree Free Paper ≠ Wood Free Paper. Niedawno zaczęło robić karierę nowe określenie: Tree Free Paper. Jest ono w opozycji do Wood Free Paper i znaczy dokładnie to co intuicyjnie chcielibyśmy przypisywać nazwie „papier bezdrzewny”, a niestety nie możemy. Określenie Tree Free Paper to w dosłownym tłumaczeniu papier produkowany bez użycia drzew czyli z włókien konopnych, bawełnianych, z wyłoczyn trzciny cukrowej, z mango lub bananów, słomy, kopy czy nawet z odchodów słoń. Tego typu papiery korzystają z surowca, który szybko rośnie, ma małe wymagania i jego przetwarzanie jest mało energochłonne. Krajami, w których papier drzewoprzyjazny (wood free paper) jest powszechnie używany są Indie, Chiny i Tajlandia.

Biały czy beżowy? Naturalnym kolorem papieru jest beż, a biel uzyskujemy dzięki poddawaniu go procesom bielenia. Tradycyjna metoda chlorowego wybielenia została dzisiaj w znakomitej większości przypadków zastąpiona metodą ECF (ELEMENTAL CHLORINE FREE) czyli przy częściowym wyłączeniu chloru z procesu produkcyjnego jak i metodą TCF (TOTALLY CHLORINE FREE) czyli metodą całkowicie bezchlorową. Oczywiście powinniśmy wybierać papiery TCF.

Papier makulaturowy. Nie ma lepszego sposobu na zmniejszenie szkodliwości dla środowiska produkcji papierniczej jak stosowanie surowców z recyklingu. „Braki” czyli niezadrukowane odpady papiernicze i „makulatura” to surowce już częściowo przetworzone. Masa papierowa będąca ich składnikiem przeszła już uprzednio wszystkie etapy produkcji. Należy tylko makulaturę zmielić i powtórzyć etap formowania arkuszy. To wielka oszczędność energii

info

Nie każda drukarnia wykona „zielone” druki. Nie jest to wcale spowodowane niechęcią do idei ochrony zasobów naturalnych lecz raczej większym skomplikowaniem takiego druku. Nie każda maszyna też nadaje się do drukowania na papierach recyklingowych. Mają one bowiem obniżoną wytrzymałość na zrywanie i zdarza się, że arkusze są „zrywane” w maszynie, co w praktyce uniemożliwia dobre wykonanie zlecenia. Papiery makulaturowe często też bardziej pylą niż papiery standardowe i nie każdy drukarz potrafi sobie z tym problemem poradzić. Nie na darmo mówi się o „sztuce drukarskiej”, bo pomimo komputeryzacji produkcji, cały czas jest jeszcze miejsce w drukarstwie na coś co można nazwać jego „duszą”. Tak jak nie każdy klesmer zagra koncert skrzypcowy d-moll op. 22. Wieniawskiego, tak też nie każdy drukarz przyjmie zlecenie na druk według standardów ekologicznych. Należy się z tym pogodzić i korzystać z usług tych, którzy potrafią to robić.

i mniej szkodliwych chemikaliów!

Papiery FSC. Innym podejściem do problemu „ekologiczności” papieru jest zrównoważone korzystanie z zasobów drewna. Standardem i certyfikatem nadawanym drewnu uprawianemu jest FSC (Forest Stewardship Council). Należy nadmienić, że w zakresie standardu FSC wchodzi nie tylko jakościowa, ilościowa i gatunkowa ochrona drzew, ale też ochrona całości ekosystemu leśnego wraz z innymi roślinami i przede wszystkim zamieszkującymi las zwierzętami. Zasady FSC uwzględniają też interesy społeczności lokalnych, których życie powiązane jest z obszarami leśnymi i gos-

info

Powstała nowa generacja farb, w których zrezygnowano z obecności metali ciężkich, takich jak ołów, kadm, rtęć czy cynk, a zastąpiono je pigmentami organicznymi. Przed tego typu farbami otwiera się świetlana przyszłość, jak się bowiem okazuje barwniki organiczne są o wiele bardziej trwałe od uzyskiwanych syntetycznie.

podarką drzewną. Jednym słowem stosując papiery oznaczone symbolem FSC możemy zakładać, że surowiec do produkcji papieru pozyskiwany był w sposób jak najmniej ingerujący w środowisko.

Uszlachetnianie druków i obróbka introligatorska.

Większość metod uszlachetniania druków, czyli lakierowanie UV, foliowanie, laminowanie, metalizowanie, złocenia itp. jest dodatkowym obciążeniem dla środowiska. Niejednokrotnie bardzo dużym. Projektując druki powinniśmy to brać pod uwagę i raczej szukać innych środków artystycznego wyrazu.

Rzeczy pozostałe czyli to o czym wypada wiedzieć.

Farby drukarskie. Farby używane do druku offsetowego nie są same w sobie poważnym zagrożeniem dla środowiska. Dawno już minęły czasy gdy farba typograficzna z dużą zawartością ołowiu symbolizowała zagrożenie.

Maszyny poligraficzne. Rzeczą ważną jest, aby korzystać z nowoczesnych maszyn drukarskich, najlepiej cztero lub więcej kolorowych. Rozwiązania technologiczne nowych maszyn zapewniają nie tylko mniejszą energochłonność, ale też mniejsze zużycie farb i innych środków chemicznych niezbędnych w procesie druku.

Formy drukowe. Do druku offsetowego niezbędne są formy drukowe zwane potocznie „płytami”. Prze-

ważnie używa się do ich naświetlenia systemu CtP (Computer-to-Plate) czyli oznacza to w praktyce dostarczenie materiałów do drukarni w formie elektronicznej. Inne starsze sposoby wykonywania form drukarskich zużywają więcej energii i o wiele więcej bardzo szkodliwych chemikaliów.

Jakie typy druków są "zielone"

Co drukować? Z pewnością jest to decyzja niezwykle subiektywna, uzależniona od indywidualnych potrzeb, dlatego podajemy jedynie kilka uwag praktycznych, które mogą pomóc podjąć właściwe decyzje.

Ulotki. Dużo łatwiej jest je wyprodukować niż z sensem rozdać. Ustalając nakład musimy się kierować możliwościami dystrybucji. W przeciwnym razie ryzykujemy, że może dojść do bardzo „niezielonego marnotrawstwa”. Ulotka jak sama nazwa wskazuje pełni funkcję jednorazową, ulotną, czyli z samego założenia jest nieekologiczna. Może być stosowana wyłącznie w celu dotarcia do odbiorcy, do którego nie można dotrzeć w żaden inny sposób. Zamiast ulotek stosujemy e-ulotki w internecie.

Foldery i informatory. Tu nie ma jednej uniwersalnej recepty. Nie ma też dwóch, trzech czy nawet tysiąca cudownych recept na stworzenie dobrego druku. Każdy jest indywidualnym rozwiązaniem konkretnego problemu. Ważne aby treść i forma pozostawały we wzajemnej równowadze. Jakże śmiesznie wyglądają druki, w których jedno banalne zdanie przypada na jedną złoconą kartkę, a i te, które ilością treści i formą mogą konkurować z codzienną gazetą, też raczej nie spełniają swojej roli.

Kalendarze. Nie wystarczy zrobić jakiś kalendarz i dać go klientom. Każdy, kto może z racji pełnionej funkcji być obdarowany kalendarzem dostaje ich zazwyczaj dziesiątki. Kalendarz, który chcemy komuś podarować powinien go oczarować swoimi walorami estetycznymi lub swoją funkcjonalnością.

Notesy. Super sprawa, każdemu się przydadają. Te małe, te duże, podłużne i kwadratowe. Dyskretny nadruk na każdej stronie doskonale będzie utrwał w świadomości klienta wizerunek firmy. Najlepiej się pokusić o papier z odpadów produkcyjnych lub recyklingowy i dumnie ogłosić ten fakt adnotacją na każdej stronie notesu.

Teczki, pudełka, torby. Teczki jak i torby oraz pudełka powinniśmy wykonywać z kartonów i papierów makulaturowych. Stosowanie w reklamie teczek, toreb i opakowań z plastiku nie kojarzy się z poszanowaniem środowiska i zasobów. Większość z nich jest produkowana przy użyciu technologii obciążających środowisko. Dobrą alternatywą dla toreb papierowych są torby szyte z surówki bawełnianej, lnianej lub jutowej. Wiele szwalni w Polsce szyje takie torby.

Naklejki, wlepki. To dość agresywne narzędzie reklamowe, ale dlatego też skuteczne. Naklejkę lub wlepkę łatwo nakleić, ale trudno odkleić. Naklejki lub wlepki zawierają jakiś symbol graficzny, nazwę firmy lub jakieś hasło. Pamiętajmy aby nimi nie zaśmiecać przestrzeni naklejając je gdzie popadnie. Przestrzeń miejska i miejski krajobraz też jest przedmiotem naszej troski.

info

System DI (Direct Imaging)

Opracowany w USA system druku offsetowego bez użycia form drukowych. Technologicznie stanowi połączenie druku laserowego (takiego jak w standardowych drukarkach komputerowych) z drukiem offsetowym. „Blachę” zastępuje światłoczuły bęben, na którym tuż przed każdorazowym nałożeniem farby drukarskiej, laser tworzy elektromagnetyczną formę drukową. To rozwiązanie optymalne ze względu na skrócenie czasu potrzebnego do produkcji nakładu i ze względów ekologicznych. W krajach wysokorozwiniętych ekonomika tego typu druków obejmuje nakłady pomiędzy 500, a 20 000 arkuszy. Poniżej tej ilości wykorzystuje się tradycyjne kserografy kolorowe, a powyżej tradycyjne maszyny offsetowe.

W Polsce technologia raczej niestosowana głównie z powodów ekonomicznych, ze względu na tanią siłę roboczą dolna granica opłacalności tradycyjnego druku offsetowego w naszym kraju jest niezwykle niska i wynosi często właśnie 500 arkuszy.

Reklama zewnętrzna

Kieruje się podobnymi zasadami jak te przywołane przy drukach reklamowych. Należy zadać sobie zawsze pytanie po co mamy to robić i czy rzeczywiście jest konieczne ustawianie billboardów, banerów czy rozwieszanie plakatów. Nasza przestrzeń publiczna cierpi z powodu natłoku reklam. Polska nie stosuje urzędowych ograniczeń, tak jak chociażby Niemcy. Na zachodzie Europy o wiele bardziej restrykcyjnie podchodzi się do zaśmiecania przestrzeni publicznej tablicami reklamowymi. Obecnie stosuje się trzy technologie druku wielkopowierzchniowego: solwent, druk UV i druk lateksowy.

Najbardziej rozpowszechniony **druk solwentowy** to bardzo szkodliwa dla środowiska technologia, używająca tuszy o dużej zawartości cykloheksanolu i rozpuszczalników organicznych. W procesie druku

solwentowego, zdrowie pracowników obsługujących plotery jest narażone na działanie wydzielających się szkodliwych oparów o dużym stężeniu solwentu. Najczęściej są one usuwane z pomieszczenia drukarni bezpośrednio do atmosfery, bez filtrowania zanieczyszczonego powietrza. Próba zmniejszenia szkodliwości dla środowiska drukowania metodą solwentową jest **druk eko-solwentowy** będący jego ewolucją. Jest to nowa, ulepszona technologia solwentowa, w której udało się zredukować dużą część niekorzystnych dla zdrowia ludzi i dla środowiska

czynników. Średnioszkodliwy dla środowiska jest **druk UV**, a najnowsza technologia druku wielkoformatowego - **druk lateksowy** możemy określić mianem „przyjaznego naturze”.

Gadżety

Większość gadżetów reklamowych, tych nieekologicznych, jak też tych ekologicznych jest produkowana w Państwach dalekowschodnich. Nagminnym jest tam podrabianie produktów uznanych marek, dlatego, niestety nie możemy mieć pewności, czy również oznakowania ekologiczne nie są fałszowane.

Przeważnie nie wiemy w jakich warunkach były produkowane gadżety, nie wiemy na ile ich produkcja była szkodliwa dla środowiska. Dodatkowo transport na długich dystansach produktów, które równie dobrze można wykonać u nas na miejscu to zbędne obciążenie dla środowiska. Dlatego w pierwszym rządzie poszukujemy rozwiązań w oparciu o rodzimych wytwórców lub korzystamy z ekologicznych produktów oferowanych nam przez znane i uznane firmy, które za rzetelność certyfikatów biorą odpowiedzialność.

Ołówki. Bardzo wdzięczny gadżet ...i bardzo niepraktyczny, mało kto pisze ołówkiem. Ale tak naprawdę kwestie pragmatyczne nie mają tu znaczenia, wszyscy kochają drewniane ołówki! Obowiązkowo sprawdzamy czy drewno jest certyfikowane „FSC”. Jeżeli do tego jest jeszcze „Fair Trade” to pełnia szczęścia. Do tej grupy możemy zaliczyć też rodzimej produkcji ołówki „w gałązkach”. Drugą grupę stanowią ołówki z makulatury, czyli zamiast drewna użyty jest ciasno zwinięty papier makulaturowy. Trzecia grupa to ołówki z mas recyklingowych, produkowane pod markami znanych producentów wyrobów papierni-

czych. Takie ołówki są zazwyczaj wykonane tylko w kilkudziesięciu procentach z surowców recyklingowych, ale ich zaletą jest większa wiarygodność deklarowanych parametrów i dobra cena wynikająca z masowej produkcji.

Długopisy. Każdy ich używa i potrzebuje. W zasadzie ich jedyną wadą jest stosunkowo niewielka powierzchnia jaką można na nich zadrukować. Istnieje wiele różnych sposobów podejścia do problemu „ekologiczności” długopisów. Produkuje się je z drewna, z makulatury, z plastycznych mas recyklingowych lub też z plastików biodegradowalnych, z recyklingowanych butelek PET, z kartonu, z kukurydzy itd.

Kubki. Obowiązkowo z uszkiem, na codzienną kawę i herbatę. Większość to kubki importowane z Azji, ale też istnieje ciekawa oferta doskonałych kubków rodzimej, polskiej produkcji. Oczywiście przy wyborze kubka, który ma być „zielony” musimy brać pod uwagę drogę, którą on przebywa od miejsca wytworzenia do naszych rąk. Kubek jest o wiele cięższy od ołówka czy długopisu i ślad klimatyczny jaki zostawia powinien być jednym z ważniejszych kryteriów oceny.

Torby. Potrzebne, aby zmieścić w nich inne gadżety. Mogą być papierowe, płócienne, lub z tworzyw sztucznych. Papierowe torby choć wyglądają

naturalnie przeważnie nie są „zielone” w naszym znaczeniu tego słowa. Jak wcześniej wspominałem, papier makulaturowy ma zmniejszoną wytrzymałość na zrywanie. Wprawdzie robi się też torby z makulatury, ale raczej nie po to by przenosić w nich ciężkie rzeczy. Drugą kwestią przemawiającą za rezygnacją z toreb papierowych jest postulat zapewnienia możliwości wielokrotnego używania torby. Torby papierowe to najczęściej typowe produkty jednorazowego użytku.

Torby z materiałów naturalnych, takich jak bawełna, juta, len są niezwykle miłe i funkcjonalne. Przeważnie posiadają jasną barwę naturalnego włókna (takie są najbardziej eko) i dają się łatwo zadrukowywać ekologicznymi farbami wodnymi.

Istnieje również duży wybór toreb z polipropylenu czyli PP. Produkuje się z niego torby wielokrotnego użytku reklamowane jako ekologiczne. Oczywiście ich ekologiczność nie wynika z technologii produkcji, bo PP wytwarza się z ropy naftowej w skomplikowanych procesach chemicznych, a z faktu, że są wielorazowe i łatwo dają się powtórnie przetworzyć. Na pewno bardziej ekologiczne są torby z PP pochodzącego z recyklingu. Takie torby też są dostępne. Modne ostatnio stają się torby z przetworzonych butelek PET, mają je w swojej ofercie nawet renomowane firmy odzieżowe.

Odzież. Najczęściej są to koszulki bawełniane. Rzecz bardzo wdzięczna, szczególnie gdy jest wykonana z organicznej bawełny i jest Fair Trade. Należy też pamiętać, że obdarowany koszulką przeważnie ma się w co ubierać i będzie ją nosił jedynie wtedy gdy się mu spodoba. Dyskretne logo firmy jest o wiele bezpieczniejsze niż duży slogan reklamowy napisany na piersi.

24

Gadżety „eko - high tech”. Czyli bazujące na różnych nowinkach technicznych, najczęściej w kwestii energii. Wymienić tu należy różne rozwiązania kalkulatorów i zegarów elektronicznych zasilanych ogniwami fotogalwanicznymi, czy ogniwami na wodę lub sok pomarańczowy, radioodbiorników, odtwarzaczy mp3 i ładowarek do laptopów i telefonów „na korbkę” lub ogniwa fotogalwaniczne. To latarki na dynamo „ściskane” w dłoni lub urządzenia zakładane na rękę lub przypinane do paska, a zasilane „balansem”. Lista jest długa.

Niestety większość z tych urządzeń jest bardzo niskiej jakości, ich żywotność jest przewidywana na krótki okres czasu, a wykonywane są tradycyjnymi metodami przemysłowymi, bez uwzględnienia specjalnych zasad poszanowania dla przyrody czy fair trade.

Multimedia

Czyli w praktyce informacja i reklama w internecie. W tym przypadku nie mamy prawie żadnego wpływu na ekologiczność infrastruktury sieci internetowych,

a obszar naszych decyzji ogranicza się do treści przesyłanych informacji. Reklama w Internecie aby mogła być uznana za „przyjazną naturze” powinna ukazywać jej prawdziwy obraz, bez przekłamań i niedopowiedzeń. Etyczny powinien być nie tylko sam przekaz, ale też konsekwencje jakie będzie on powodował powinny być naturze przyjazne.

Podsumowanie

Najlepszym sposobem na przekonanie opinii publicznej do naszego proekologicznego, przyjaznego naturze, „zielonego” wizerunku jest komunikowanie się w sposób i przy pomocy nośników przyjaznych naturze. Ale żeby przyniosło to zamierzone efekty, elementem koniecznym jest powiadomienie odbiorców, że komunikujemy się z nimi w sposób i przy pomocy nośników „przyjaznych naturze”. Dlatego rzeczą pierwszoplanową jest umieszczenie na każdym z nośników informacji o jego „proekologiczności”.

ORGANIZATOR

- Oszacuj, które materiały reklamowe, informacyjne i szkoleniowe muszą przybrać formę drukowaną, a które elektroniczną.
- Zastanów się jak do minimum zmniejszyć niekorzystny wpływ na środowisko działań reklamowych, które podejmujesz.
- Znajdź drukarnię lub agencję reklamową, która wykona te materiały w „zielonym standardzie”.
- Sprawdź pochodzenie gadżetów, które zamierzasz wykorzystać.

esencja

DOSTAWCA

- Bądź na bieżąco z nowościami technologicznymi, ponieważ rynek materiałów i technologii "eko" dynamicznie się rozwija.
- W pierwszej kolejności stosuj papiery recyklingowe, gdyż ich produkcja najbardziej oszczędza środowisko.
- Skupuj resztki produkcyjne z dużych drukarni - w myśl zasady 3 x R - lepiej coś wykorzystać ponownie niż oddać do recyklingu.
- Sprawdź etyczny aspekt gadżetów.

4. transport

Przystępując do organizacji każdego typu wydarzenia musimy pamiętać jakim obciążeniem dla ludzi i środowiska naturalnego jest sektor transportu. Chcąc spełnić kryteria zielonego wydarzenia musimy ograniczyć intensywność transportu towarzyszącego naszemu przedsięwzięciu.

Jak podróżować na zielono?

Transport od wieków jest ważną dziedziną naszego życia, pokonywanie przestrzeni niezbędne jest bowiem do podtrzymywania najprostszych międzyludzkich interakcji. Transport jest tym samym nieodzownym elementem organizacji wszelkiego typu wydarzeń: konferencji, festiwali, imprez integracyjnych i wielu innych. Spora część uczestników wydarzenia, chcąc wziąć w nim udział musi pokonać niekiedy bardzo duże odległości. Ponadto na miejsce, w którym się ono odbywa musimy niejednokrotnie dowieźć sprzęt i inne niezbędne materiały. Obecnie mamy dostęp do wielu różnych środków transportu, jesteśmy

w stanie podróżować sprawniej, szybciej i taniej, a tym samym dalej i częściej.

Wzrastająca liczba samochodów jest jednym z głównych czynników zwiększających emisję gazów cieplarnianych. Na skutek spalania paliw w silnikach pojazdów powstaje przede wszystkim dwutlenek węgla (CO_2) i para wodna, a także tlenek węgla (CO) i węglowodory. W wyniku wysokiej temperatury spalania powstają także tlenki azotu (NOx) oraz inne szkodliwe związki. Podczas gdy niemal we wszystkich

definicja

Wideokonferencja — interaktywna komunikacja multimedialna, realizowana zazwyczaj za pomocą komputerów desktopowych, polegająca na przesyłaniu z dużą prędkością obrazu oraz dźwięku w czasie rzeczywistym pomiędzy odległymi lokalizacjami. Osoby posiadające sprzęt umożliwiający wykorzystywanie wideokonferencji mogą między sobą rozmawiać i jednocześnie widzieć się nawzajem.

sektorach wykorzystujących energię poziom emisji CO_2 uległ obniżeniu, sektor transportu charakteryzuje się znacznym jej wzrostem. Transport drogowy (a tym samym, w dużym stopniu transport indywidualny) odpowiedzialny jest za 85% całkowitej emisji CO_2 z transportu. Z kolei 40% emisji w transporcie drogowym pochodzi z transportu miejskiego.

Jednak emisje gazów cieplarnianych to niejedyny problem jaki towarzyszy dynamicznemu rozwojowi sektora transportowego. To także rosnąca liczba wypadków, dziurawe drogi i korki w polskich miastach, które stają się coraz mniej przyjazne dla zwykłych mieszkańców. Samochody zaparkowane - z braku parkingów - na chodnikach utrudniają życie pieszym

info

Spalanie paliwa przez samoloty zależy od wielu czynników, m.in. od ilości pasażerów. Jest największe przy startowaniu (rozpędzanie) i lądowaniu (hamowanie), wybieraj zatem samolot przy dalszych podróżach, a w bliskie wybieraj transport naziemny. Czarterując samoloty zapewnij jego wypełnienie przez pasażerów.

zwłaszcza niepełnosprawnym, czy rodzicom z wózkami dziecięcymi. Wreszcie rozwijająca się gwałtownie infrastruktura drogowa tworzy bariery ekologiczne dla wielu populacji zwierząt i roślin.

info

W latach 1995-2007

liczba samochodów wzrosła w Polsce 2,5-krotnie. Są to niestety głównie auta używane — samochód poruszający się po polskich drogach liczy sobie średnio 14 lat.

Ograniczaj transport

Chcąc zorganizować zielone wydarzenie musimy zadbać o minimalizację indywidualnego transportu samochodowego. Aby uniknąć wielu problemów związanych z transportem, możemy, przy obecnych technologiach, zrezygnować z organizacji wydarzenia w tradycyjnym tego słowa znaczeniu. Narzędzia takie jak wideokonferencja, wideorozmowa, czy telekonferencja pozwalają na komunikację w czasie rzeczywistym. Osoby posiadające sprzęt umożliwiający wykorzystywanie wideokonferencji mogą między sobą rozmawiać i jednocześnie widzieć się nawzajem. Tego typu narzędzie, choć bardzo użyteczne, pozwala jednak na przeprowadzenie tylko pewnego typu

definicja

Zrównoważony transport

— to taki system transportowy, który zakłada minimalizację użycia środków transportu szkodliwych dla środowiska. Celem zrównoważonego transportu jest nie tylko ograniczenie ilości wydzielanych szkodliwych związków występujących w spalinach, ale również zmniejszenie skali niszczenia przestrzeni (szczególnie miejskiej) wskutek dominacji indywidualnego transportu samochodowego (wielkie parkingi lub pozostawiane samochodami chodniki).

Środkami poprzez które można osiągnąć bardziej zrównoważony transport są: jazda na rowerze (komunikacyjna, nie rekreacyjna), korzystanie z transportu publicznego, chodzenie pieszo, czy jazda jednym samochodem przez kilka osób, które mogłyby jechać osobno (carpooling). Wszystkie te działania mają na celu ograniczanie indywidualnego transportu samochodowego.

wydarzeń — konferencji, szkoleń, seminariów, czy spotkań biznesowych. W większości przypadków, musimy liczyć się z tym, że uczestnicy organizowanego przez nas wydarzenia będą musieli po prostu przyjechać, by móc wziąć w nim udział. Dlatego tak ważne jest, by przygotowując wydarzenie zminimalizować odlegość jakie będą musieli pokonać uczestnicy oraz udział transportu indywidualnego na rzecz zbiorowego. Kluczowe znaczenie ma zatem wybór lokalizacji wydarzenia.

O ile to możliwe starajmy się zorganizować wydarzenie w miejscowości, z której pochodzi większość uczestników, tak by do minimum ograniczyć konieczność przemieszczania się. Budynek, w którym

definicja

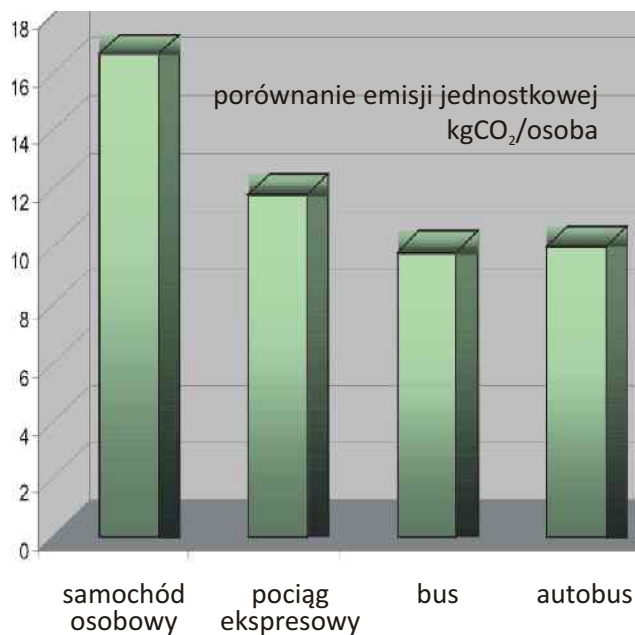
- ✓ Choroby serca są najważniejszą przyczyną śmierci w Australii, Europie, USA a ich główny powód to brak aktywności ruchowej społeczeństwa.
- ✓ Kierowcy samochodów mają we krwi więcej niebezpiecznego dla zdrowia tlenu węgla niż rowerzyści, wynika to z faktu, że aktywność ruchowa powoduje szybsze wydalanie z organizmu tych substancji oraz, że stężenie skażeń wewnątrz samochodów jest większe niż na zewnątrz.
- ✓ WHO wymienia korzyści uzyskane dzięki używaniu transportu rowerowego:
 - 50% ograniczenie ryzyka cukrzycy i otyłości u dorosłych
 - 30% ograniczenie ryzyka rozwoju nadciśnienia
 - zmniejszenie ciśnienia krwi podobne do efektu zażywania leków.

organizujemy nasz event powinien być zlokalizowany w miejscu, do którego w łatwy sposób dostać można się pieszo, rowerem lub środkami transportu zbiorowego, takimi jak tramwaj, autobus miejski, metro czy trolejbus.

Zachęcajmy uczestników wydarzenia do skorzystania ze środków transportu zbiorowego lub roweru.

Taką zachętą mogą być tańsze przejazdy. Organizując wydarzenie możemy wystąpić z wnios-

kiem o zwolnienie z opłat za korzystanie ze środków komunikacji miejskiej dla jego uczestników. Starania musimy rozpocząć jednak z dość dużym wyprzedzeniem (przynajmniej 1,5-miesięcznym), procedura wydawania takiego pozwolenia jest bowiem skomplikowana, wniosek rozpatrywany jest przez urzędników miejskich podczas sesji rady miasta. Zachętą mogą być też drobne upominki dla uczestników, którzy pozostawią samochód w garażu.

Często się zdarza, że uczestnicy organizowanego przez nas wydarzenia pochodzą z jednego miasta, lecz z różnych przyczyn decydujemy się na wyjazd, na przykład organizujemy dla pracowników naszej firmy szkolenie wyjazdowe. W takim wypadku chcąc spełnić kryteria zielonego wydarzenia, wybierzmy miejsce, do którego można dostać się środkami transportu zbiorowego - koleją lub autobusem.

4. transport

Warto do uczestników wydarzenia rozesłać (oczywiście e-mailem) rozkłady jazdy pociągów i autokarów oraz środków komunikacji miejskiej. Załączmy też mapkę pokazującą trasę pieszą z dworca na miejsce, w którym organizujemy wydarzenie. Rowerzystów zachęci z pewnością bezpieczny parking dla rowerów zlokalizowany w pobliżu miejsca wydarzenia.

Carpooling

— forma podróżowania, która polega na udostępnianiu wolnego miejsca we własnym samochodzie lub korzystania z wolnego miejsca w samochodzie innego użytkownika. Może funkcjonować przy dojazdach do pracy, uczelni, miejsc rozrywki oraz w okresie świąt, wakacji. Udział w kosztach przejazdu jest ustalany pomiędzy zainteresowanymi stronami.

definicja

Energooszczędne pojazdy

Obecny postęp motoryzacyjny oraz bogactwo rozwiązań technologicznych, pozwalających na zmniejszenie energochłonności, oraz stopnia obciążenia dla środowiska przez pojazdy uniemożliwia dokładne omówienie wszystkich parametrów, które powinien spełniać ekologiczny (i ekonomiczny) samochód.

Prawdopodobnie jednak nikt nie będzie kupował samochodu specjalnie w celu przeprowadzenia jakiegokolwiek wydarzenia. Najważniejsza zatem pozostaje kwestia stanu technicznego samochodu, sposobu jego eksploatacji oraz liczba przejechanych kilometrów. Ważne, aby spełniał aktualnie obowiązujące normy emisji spalin. Normy te są co pewien czas zaostrzane, co wymusza na producentach samochodów pewien postęp w dziedzinie ekologiczności silników.

info

Instytut Transportu Samochodowego szacuje, że około 4/5 mobilności polskiego społeczeństwa realizuje się przy udziale samochodów osobowych.

Energooszczędna jazda

Prowadź samochód z równomierną prędkością. Agresywna jazda może podnieść zużycie benzyny aż o 33 % na autostradzie i do 5 % w mieście. W czasie postoju wyłączaj silnik. Po 10 sekundach stania „na silniku”, auto wytwarza więcej spalin niż przy ponownym jego włączeniu.

Jak zneutralizować emisję CO₂ ?

Żaden środek transportu nie jest zeroemisyjny. Emisje te mogą być mniejsze lub większe, jednak każda podróż nieuchronnie wiąże się z produkcją dwutlenku węgla do atmosfery.

Emisje pochodzące z transportu uczestników i materiałów da się w stosunkowo prosty sposób wyliczyć, jeśli znamy odległości pokonane przez naszych gości oraz środek transportu, jaki wykorzystali, by dotrzeć na miejsce. Odległość (w km) mnoży się przez wskaźniki emisji dwutlenku węgla, które różnią się dla poszczególnych środków transportu. Wskaźniki

info

Transport lotniczy przyczynia się do wytworzenia 3,5% wszystkich emisji. Emisje CO₂ z lotnictwa są ponad dwukrotnie bardziej szkodliwe niż ta sama ilość spalin przy ziemi. W czasie lotu wytwarzane są chmury, które zatrzymują energię cieplną w atmosferze, a więc potęgują efekt cieplarniany.

emisji możemy pozyskać od instytucji lub organizacji pozarządowych zajmujących się liczeniem śladu klimatycznego, natomiast informacje na temat pokonywanych odległości i środków transportu pozyskamy wprost od uczestników wydarzenia. Pytanie o potrzebne nam informacje możemy umieścić w formularzu rejestracyjnym. Wyliczywszy emisję CO₂, możemy podjąć działania na rzecz ich neutralizacji, czyli zoffsetowania. Najpopularniejszym sposobem offsetowania emisji CO₂ jest sadzenie drzew, które wykorzystują dwutlenek węgla w procesie fotosyntezy. Możemy też wspierać projekty, mające na celu zwiększanie efektywności energetycznej oraz wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Pamiętaj, iż już niewielkie zmiany w czynnościach życia codziennego mogą znacznie przyczynić się do obniżenia Twojego wpływu na stan środowiska naturalnego oraz zdrowia, a emisję pochodzącą z transportu, której nie da się uniknąć, można zneutralizować poprzez offsetowanie.

esencja

ORGANIZATOR

- Zastanów się czy nie wystarczy zorganizować telekonferencji zamiast spotkania.
- Stosuj *park and ride* - zapewnij uczestnikom jedno miejsce wyjazdu na event, gdzie mogą pozostawić swój samochód i w dalszą podróż udać się wspólnym transportem
- Chcąc ułatwić gościom zorganizowanie wspólnej wyprawy (carpooling), roześlij im z dużym wyprzedzeniem odpowiednią listę adresową uczestników (miasto, nr telefonu, adres e-mail)
- Na wydarzenie wybierz taką bazę, która jest dobrze wyposażona, abyś nie musiał wszystkiego transportować ze sobą.

DOSTAWCA

- Dbaj o sprawność swoich samochodów, to znacznie obniża zużycie paliwa. Pamiętaj o prawidłowym ciśnieniu opon.
- Ogranicz lub całkowicie zrezygnuj z klimatyzacji w swoich samochodach bo zużywa ona dodatkowo 1 litr paliwa na godzinę podróży.
- Urządzając jazdy quadami zapewnij specjalnie wydzielony do tego obszar, nie niszczyć obszarów cennych przyrodniczo.

5. catering

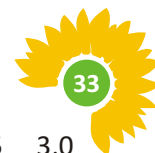
Zielony catering - do tradycyjnych kryteriów oceny posiłków takich jak: smak, zapach, wygląd czy wartość odżywcza dodajemy jeszcze ocenę etyczną. Wbrew pozorom, jest to najważniejsze kryterium, bo w praktyce okazuje się, że to co na talerzu uznajemy za etyczne jest też świeże, smaczne, pachnące, zdrowe, odżywcze i sprawia wiele przyjemności naszym zmysłom.

Jesteś tym co jesz

od 1 lipca 2010 wszystkie produkty ekologiczne muszą zostać opatrzone numerem identyfikacyjnym PL-EKO-03

5. catering

W Polsce rynek „zielonego cateringu” jest wciąż niewielki. W większości przypadków będziemy zamawiać catering w lokalnych firmach i siłą rzeczy będziemy zmuszeni korzystać ze standardowego cateringu wzbogaconego jedynie o „zielone” elementy. Dlatego organizator powinien być świadomy czego może oczekiwać i czego może wymagać od firmy, która podjęła się organizacji „zielonego cateringu”.

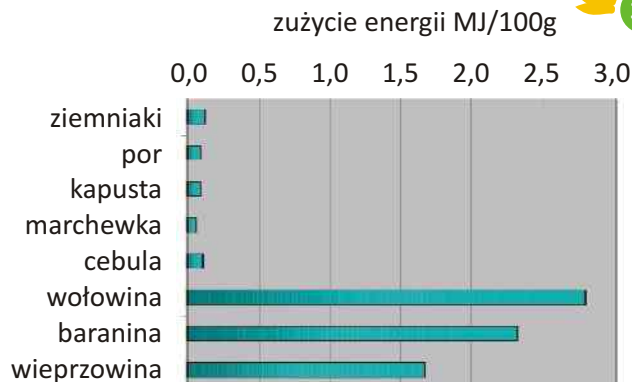
Każde wydarzenie jest inne. Catering dobieramy w zależności od charakteru danego eventu, lokalizacji, liczby i oczekiwań uczestników, a także pory roku. Należy zatem zamawiać proste dania z produkowanych w Polsce produktów, unikać owoców i warzyw niesezonowych oraz tropikalnych, również w postaci soków i przetworów.

Żywność zrównoważona to produkty lokalne, sezonowe, świeże, wyprodukowane metodami eko-

info

Od wieków ludzie jedli żywność lokalną i sezonową; żyjąc w mieście jesteśmy w dużym stopniu oderwani od naturalnego cyklu pór roku, pomimo to nasze organizmy wciąż najlepiej przyswajają takie właśnie produkty.

Zużycie energii końcowej na produkcję poszczególnych produktów spożywczych w Wielkiej Brytanii (w Polsce takie badanie nie są jeszcze dostępne).

logicznymi. Taka żywność w najmniejszym stopniu szkodzi środowisku. Warto tu skorzystać z oferty rolników ekologicznych, gdyż w ten sposób dostajemy produkty najwyższej jakości oraz regionalne specjały nie dość, że po atrakcyjnych cenach, to jeszcze bez zbędnych opakowań i często z dostawą na miejsce.

Nie wszystkie posiłki wchodzące w skład zielonego cateringu będą mogły spełnić w 100% te wymogi, ale całościowo catering dużo zyska jeśli przy wyborze dań obok względów ekonomicznych będziemy się kierować kryteriami zrównoważonego żywienia.

Organizator wydarzenia powinien zadbać o zdobycie informacji od uczestników o ich preferencjach żywieniowych, alergiach, itp. i uwzględnić je w zamawianym menu. Dzięki temu nie tylko zapewnimy gościom dobrą atmosferę, ale również zminimalizujemy nadmiar żywności. Sugerujemy również włączenie w jadłospis posiłków bezmięsnych, bo są one bardziej przyjazne dla środowiska. Pozostałe po konferencji produkty możemy oddać nieodpłatnie bankom żywności lub rozdać uczestnikom wydarzenia.

definicja

Fairtrade

- termin używany dla określonego systemu certyfikacji i oznaczania produktów Sprawiedliwego Handlu zarządzanego przez FLO International. Powstał on ze stowarzyszenia się organizacji z różnych krajów w ramach organizacji parasolowej FLO Int., utworzonej w celu harmonizacji ruchu. Opracowała ona międzynarodowy znak certyfikacyjny Fairtrade, aby ujednoczyć oznaczenia nadawane produktom.

Sprawiedliwy Handel

(Fair Trade pisane oddzielnie) to partnerstwo w handlu międzynarodowym, oparte na dialogu, przejrzystości i szacunku. Dzięki Fair Trade producenci w ubogich krajach mają zapewnione godziwe wynagrodzenie, godne i bezpieczne warunki pracy, a także długoletnie umowy handlowe. W Fair Trade wykluczone jest wykorzystywanie pracy dzieci i niewolników, a pracownicy mają szansę na udział w demokratycznym procesie podejmowania decyzji.

Catering generuje nie tylko odpady organiczne, ale jest również głównym źródłem odpadów plastikowych i szklanych. Dlatego oprócz ustawienia koszy do recyklingu warto zadbać o zmniejszenie ilości wytwarzanych śmieci. Wystarczy zamawiać produkty w opakowaniach zbiorczych, ograniczyć ilość towarów pakowanych pojedynczo, tj. masło, serki, śmietanka do kawy, złożyć zamówienie w pobliskiej piekarni zamiast w hurtowni, gdzie pieczywo i wyroby cukiernicze pakowane są w folię. Działamy zgodnie z zasadą: im mniej opakowań tym lepiej! Jeżeli niezbędne jest użycie jednorazowych naczyń oraz sztućców to zamiast

plastikowych można zamówić ekologiczne naczynia: z otrębów, drewna lub papieru.

Świadomość społeczeństwa wzrasta, nawet jeśli nie wszyscy sięgają po żywność ekologiczną, to większość osób doceni zielony catering, jeśli zostanie odpowiednio poinformowany o jego jakości.

info

Owoce i warzywa, które rosną i dojrzewają w naszym klimacie dostarczają nam najwięcej składników odżywczych. Ponadto produkty sezonowe mają właściwości odpowiednie dla potrzeb organizmu człowieka w danej porze roku, np. owoce dojrzewające latem mają właściwości chłodzące, owoce jesienne oraz warzywa korzeniowe, łatwo przechowywane zimą ułatwiają ogrzanie naszego organizmu.

Niestety sama oferta zdrowego posiłku, spełniającego kryteria żywności zrównoważonej, więc przyjaznej środowisku i zdrowiu konsumentów oraz etycznej (np. kawa i herbata z certyfikatem Fair Trade) często nie wystarcza aby zostać zauważonym. Decydując się na wciąż nowatorski zielony catering warto komunikować o jego walorach zdrowotnych i ekologicznych, budując wizerunek organizatora eventu i firmy cateringowej oraz pogłębiając świadomość ekologiczną uczestników. Krótką informację na ten temat można umieścić w zaproszeniach, materiałach konferencyjnych, bądź przy samym stoisku cateringowym.

info

Na skutek nadmiernych połowów cztery na pięć jadalnych gatunków ryb jest zagrożonych wyginięciem! Oto lista ryb, którym grozi całkowite wyginięcie, a ich połowy poważnie szkodzą środowisku: halibut atlantycki, karmazyn, łosoś bałtycki, rekin i płaszczka, sola, tuńczyk błękitnoplęty, węgorz.

info

Jakie zagrożenia niesie produkcja żywności modyfikowanej genetycznie?

- ograniczona sprawdzalność efektów modyfikacji (mała dokładność wprowadzania genów) oraz wpływu na zdrowie konsumentów modyfikowanych genetycznie produktów rolnych oraz mięsa zwierząt żywionych paszą opartą o genetycznie modyfikowane rośliny
- uzależnienie rolnictwa od dostawców nasion, większość roślin z uprawy GMO nie wydaje płodnych nasion (zabezpieczenie przed nieodpłatnym stosowaniem)
- zagrożenie upraw nie - GMO a szczególnie upraw ekologicznych zapylaniem przez pyłek roślin modyfikowanych genetycznie
- uwolnienie zmutowanych genotypów do środowiska naturalnego poprzez krzyżowanie się gatunków dzikich z uprawnymi gatunkami modyfikowanymi genetycznie

ORGANIZATOR

- Wybieraj żywność lokalną i sezonową. Pochodzenie produktów nie zawsze jest oczywiste ale informacja musi być na opakowaniu, np. ziarna słonecznika dostępne w sprzedaży mogą pochodzić zarówno z Polski, Węgier jak i z Chin.
- Im prościej tym lepiej! Komponując menu zamawiaj produkty w jak najmniejszym stopniu przetworzone, są one bardziej ekologiczne bo mniej energii zużyto na procesy przetwórcze i przechowywanie. Unikaj mrożonek, żywności do podgrzania w mikrofalówce, półproduktów, produktów o długiej dacie ważności. Zastąp słodkie desery świeżymi owocami.
- Fair Trade. Używaj produktów pochodzących ze sprawiedliwego handlu.
- Dania wegetariańskie. Zadbaj o to, aby znalazły się w menu. Dieta wegetariańska to nie tylko moda ale także zdrowie, etyka i dbałość o środowisko! Produkcja mięsa powoduje znacznie większe zużycie wody niż rolnictwo, również globalna deforestacja i pustynnienie ma związek z nadmiernym spożyciem mięsa. Wycinanie lasów, szczególnie lasów tropikalnych odbywa się głównie w celu otwarcia nowych terenów pod pastwiska i uprawy paszy dla bydła.
- Rozpoznaj zwyczaje żywieniowe uczestników wydarzenia, tak by uniknąć zbędnych odpadów. Stwórz specjalny formularz, który pozwoli Ci uzyskać niezbędne informacje.

DOSTAWCA

- Zwracaj uwagę na oznaczenia na opakowaniach, produkty ekologiczne, przyjazne środowisku oraz Twojemu zdrowiu oznaczone są w sposób ułatwiający ich identyfikację, podobnie produkty tradycyjne również są coraz częściej oznaczone odpowiednimi znakami. Równocześnie z rozwojem „mody na ekologię” powstają pseudo ekoznaki. Zielona firma obowiązkowo musi posiadać uznawany przez ekologów certyfikat i wykazywać, co dobrego robi dla środowiska oraz edukować konsumentów.
- Opakowania. Zamawiając produkty i półprodukty zwróć uwagę jak są pakowane. Wybieraj opakowania wielorazowe i hurtowe np. napoje w kilkilitrowych pojemnikach, mleko przelewaj do dzbanków a nie kupuj porcjowanego.
- Dania rybne. Jeżeli przewidujesz je w menu, zadbaj o to by ryby pochodziły ze zrównoważonych hodowli. Nie oferuj ryb, którym grozi wyginięcie.
- Żywność pozostałą po wydarzeniu oddaj do banku żywności: www.bankizywnosci.pl
- Unikaj jednorazowych naczyń i sztućców, a jeśli jest to konieczne, zdecyduj się na ekologiczne zamienniki z drewna, papieru, otrębów.
- Zorganizuj odzysk i segregację odpadów oraz ich wywóz do odpowiednich kontenerów lub zamów ich odbiór.

6. odpady i zasada 3 R

Elementem każdego spotkania są odpady, które powstają w czasie trwania imprezy. Są one nieuniknione, ale można je w różny sposób zminimalizować stosując zasadę 3R.

- Reduce - ograniczenie ilości odpadów
- Reuse - ponowne wykorzystanie
- Recycling - recykling czyli przetworzenie

pojemnik **niebieski**

wrzucamy papier, np:
- gazety i czasopisma, prospekty, katalogi, zeszyty,
- książki w miękkich okładkach lub z usuniętymi okładkami twardymi,
- torby i opakowania papierowe, tekturę.

Nie wrzucamy:

- kartonów po mleku, napojach, sokach,
- papieru lakierowanego lub foliowanego,
- papieru zatłuszczonego lub silnie zabrudzonego, tapet.

pojemnik **biały**

wrzucamy szkło bezbarwne, np.
- butelki po napojach bez zakrętek, szklane słoiki bez zakrętek
- szklane opakowania po kosmetykach.

Nie wrzucamy:

- porcelany, ceramiki i szkła stołowego, luster, żarówek, szkła okiennego, szyb samochodowych
- ekranów i lamp telewizyjnych.

pojemnik **żółty**

wrzucamy tworzywa sztuczne oraz opakowania metalowe (chyba, że jest osobny pojemnik na metale),
- plastikowe butelki po napojach (najlepiej zgniecione) i zakrętki,
- plastikowe torebki,

- puszki po konserwach i napojach, metale kolorowe, kapsle.

Nie wrzucamy:

- butelek i pojemników po olejach i smarach,
- butelek z zawartością,
- zabawek, baterii, puszek po farbach, opakowań po aerozolah.

pojemnik **zielony**

wrzucamy szkło kolorowe, np.:
- kolorowe butelki bez zakrętek.

Nie wrzucamy:

- porcelany, ceramiki i szkła stołowego, luster, żarówek,

Jak segregować...

Dodatkowo należy pamiętać, że są też odpady, których nie można wrzucać do żadnego z wyżej opisanych pojemników.

Należą do nich:

- baterie, przeterminowane leki i ich opakowania,
- termometry i inne odpady zawierające rtęć, żarówki, świetlówki
- resztki farb i rozpuszczalników,
- suszarki do włosów, żelazka, telefony, telewizory, komputery, radioodbiorniki, kalkulatory.

szkła okiennego, szyb samochodowych, ekranów i lamp telewizyjnych.

Uwaga! Jeśli w pobliżu nie ma pojemnika białego, to do pojemnika zielonego możemy wrzucać także szkło bezbarwne.

Minimalizować odpady czy nimi zarządzać?

Tradycyjne podejście do redukcji kosztów związanych z wytwarzaniem odpadów to zarządzanie odpadami, czyli pozbywanie się odpadów w możliwie najtańszy i najbardziej przyjazny dla środowiska sposób.

Bardziej gruntowne i korzystne podejście to minimalizacja odpadów, czyli: oszacowanie jeszcze przed zakupem produktu całkowitej ilości odpadów, które powstaną w wyniku jego zakupu i użytkowania w celu wyeliminowania jak największej ilości odpadów z systemu. Podejście to charakteryzuje się znaczącym potencjałem oszczędności zarówno w fazie zakupu, jak i składowania odpadów. Dlatego przeczytaj ten rozdział, aby dowiedzieć się jak efektywnie zmniejszyć ilość odpadów podczas planowanego eventu.

Zaproszenie - tradycyjną pocztą, czy drogą elektroniczną? Każdą imprezę, czy to dla pracowników, czy też dla firm rozpoczynamy od zaproszenia gości oraz przedstawienia im planu wydarzenia.

Dzisiaj mamy możliwość rozesłać zaproszenia, program spotkania i wszelkie inne informacje drogą

info

Wyprodukowanie 1 tony papieru wymaga:

ścięcia 17 drzew,
zużycia 7600 KWh energii,
zanieczyszczenia 440 000 l wody.

definicja

Zasada 3R

Filozofia minimalizacji odpadów sprowadzająca się do zmniejszenia ilości odpadów, jakie muszą być składowane na składowisku. Obejmuje ona:

Reduce - ograniczenie ilości odpadów

Reuse - ponowne wykorzystanie

Recycling - recykling czyli przetworzenie

elektroniczną. Jednak drukowanie jest nadal praktykowaną formą informowania o wydarzeniu. Pamiętaj, że organizując ekologiczny event wystarczy idee przekazać elektronicznie, dzięki czemu zużyjesz mniej papieru, będziesz bardziej ekologiczny, a przy okazji zmniejszysz koszty. Jeżeli koniecznie musisz drukować jakieś materiały postaraj się wydrukować je dwustronnie, na papierze z recyklingu. Papier z recyklingu nie musi być wcale szary i nieładny. Są firmy oferujące papier z makulatury dobrej jakości.

Czy koniecznie materiały muszą być wydrukowane na papierze? Materiały dotyczące spotkania, prezentacje czy raporty z podsumowaniem mogą być przesyłane uczestnikom w formie elektronicznej lub zgrane na płytę CD albo pendriva. Taka forma będzie znacznie lepsza w użyciu, a do tego przyjaźniejsza dla środowiska. Zasadą jest, że jeżeli masz możliwość coś przygotować w formie elektronicznej zamiast papierowej, zrób to. Zamiast tablic z arkuszami papieru, możesz zapewnić białe tablice, po których można pisać zmywalnymi pisakami, będzie można je używać wielokrotnie. Używając projektorów z zapisem elektronicznym, uczestnicy nie muszą robić notatek, zapewnij, że wszystkie materiały zostaną przesłane drogą elektroniczną.

info

Z 35 zużytych butelek PET można wyprodukować jedną bluzę z polaru, a z 450 plastikowych pudełek po proszku do prania trzysobową parkową ławkę.

Czy wypada robić inspekcję śmietnika? Duże znaczenie ma sposób składowania oraz odbiór odpadów. Wstępna segregacja odpadów (rys. str. 38) do oznakowanych pojemników (szkło, papier, plastik) jest już standardem podczas organizowania eventów, a wyspecjalizowane firmy świadczą pełny zakres usług związanych z odbiorem, segregacją oraz utylizacją odpadów. Dlatego zastanów się jak rozwiązać problem odpadów powstałych podczas eventu.

Na jakie oznakowania warto zwrócić uwagę? W rozpoznawaniu właściwości produktów pomogą nam ekooznaczenia. Obecnie są one umieszczane na większości wyrobów. Dzięki nim możemy stwierdzić, które z interesujących nas artykułów są przyjazne dla środowiska i świadomie je wybierać spośród innych. Jednak nie same produkty stanowią główny składnik odpadów, a ich opakowania. Dlatego jednymi z najważniejszych znaków pomocnych przy segregacji odpadów są trzy podstawowe oznaczenia opakowań:

info

Na dzień dzisiejszy zużycie papieru w Polsce wynosi ok. 3847 tys. ton rocznie, z czego papieru biurowego zużywa się ok. 95,3 tys. ton a papieru poligraficznego ok. 577,1 tys. ton.

O ekocertyfikacji i rozpoznawaniu produktów i usług przyjaznych naturze piszemy w rozdziale „certyfikaty”

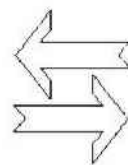
6. odpady i zasada 3R

Opakowanie nadaje się do recyklingu

Opakowanie biodegradowalne, które w czasie kompostowania nie uwalnia żadnych szkodliwych substancji. Certyfikat przyznawany jest przez Niemiecki Instytut Standaryzacji DIN CERTCO

Opakowanie do ponownego wykorzystania. Symbol ten oznacza, że po wykorzystaniu produktu jego opakowanie nadaje się do ponownego wykorzystania co najmniej drugi raz - nie staje się odpadem.

Plastiki? Odpady plastikowe są nieuniknione, ale spróbujmy je zminimalizować. Najważniejsze, aby zamawiający ustalił wcześniej czego oczekuje oraz znał w przybliżeniu ostateczną ilość osób, wtedy organizator ma czas, aby dobrać odpowiednie składniki i zminimalizować ilości odpadów (opakowania zbiorcze np. woda mineralna, warzywa, owoce, jednorazowe sztucze, talerze, kubki).

Każdy z nas może zadbać o to, aby tworzywa sztuczne były ponownie używane. Wystarczy segregować odpady, umieszczać plastik w odpowiednich kontenerach. Dlaczego to takie ważne? Bo

definicja

ODPADY ORGANICZNE

Odpady organiczne nazywane są inaczej bioodpadami lub odpadami biodegradowalnymi. Oznacza to, że ulegają one procesom rozkładu tlenowego lub beztlenowego.

wszystkie tworzywa sztuczne można poddać recyklingowi i dzięki temu wyprodukować z nich nowy produkt, np. bluzę z polaru lub odzyskać energię.

Co zrobić ze zgromadzoną makulaturą? Można oddać do punktu skupu, na rynku istnieją firmy, w których za makulaturę można otrzymać papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku oraz papier do drukarek dobrej jakości, pochodzący właśnie z makulatury. Są firmy wytwarzające papier z makulatury, które z każdej sprzedanej ryzy papieru makulaturowego albo opakowania recyklingowych kopert przeznaczają kwotę na tzw. fundusz zalesienia.

info

Czas rozkładu przykładowych produktów:

- materiał bawełniany - 1-5 miesięcy,
- chusteczka papierowa - 3 miesiące,
- skórka owocu - 6 miesięcy,
- materiał wełniany - 1-5 lat,
- guma do żucia - 5 lat,
- odzież skórzana - 30-50 lat,
- puszka aluminiowa - 50-100 lat,
- woreczek z tworzywa sztucznego - 300 lat,
- woreczek biodegradowalny - kilka miesięcy,
- butelka szklana - 4000 lat.

Tworzywa sztuczne:

definicja

Zwyczajowo zwane plastikiem, to produkty powstające z przerobu ropy naftowej, nieodnawialnego surowca naturalnego. Jego biodegradacja czyli rozkład organiczny w środowisku naturalnym trwać może nawet wiele setek lat. Podczas powolnego rozkładu, dochodzi do zatruć przenikającymi do gleby i wód, toksycznymi substancjami zawartymi w tworzywach sztucznych. Spalanie tworzyw sztucznych jest niebezpieczne ze względu na uwalnianie trujących i niejednokrotnie rakotwórczych substancji takich jak dioksyny.

Ile odpadów organicznych zostawimy po sobie?

Tam gdzie przebywają ludzie powstają odpady organiczne. Dotyczy to również organizowanych przez nas spotkań. Na ograniczenie ilości tego typu odpadów duży wpływ ma dobór menu. Regułą jest, że w obawie przed brakiem danego asortymentu w trakcie eventu, zamawia się więcej niż wymaga zapotrzebowanie na daną imprezę. Warto zaproponować menu tradycyjne - dostępne w danym miejscu (potrawy regionalne), wyprodukowane ekologicznie i w dużej mierze oparte o produkty lokalne. Wyszukane menu powoduje dodatkowe koszty, a wcale nie podnosi walorów imprezy.

Najbardziej właściwym sposobem postępowania z odpadami organicznymi jest ich kompostowanie.

info

Odpady organiczne stanowią ok. 30 % odpadów komunalnych w dużych miastach, ok. 15 % odpadów w małych miastach i niecałe 5 % odpadów na obszarach wiejskich. W Polsce w ciągu jednego roku generowanych jest ok. 4mln ton odpadów organicznych.

Osiągamy wówczas podwójną korzyść: przyczyniamy się do ponownego wprowadzenia substancji organicznych do zamkniętego obiegu materii, a z drugiej strony ograniczamy poważnie ilość odpadów depnowaną na składowiskach. Proces kompostowania możemy prowadzić we własnym zakresie budując kompostownik, a wytworzony kompost wykorzystać jako nawóz pod uprawę warzyw i kwiatów. W innym przypadku bioodpady oddajemy do kompostowni.

ORGANIZATOR

- Zrezygnuj z jednorazowych sztućców i naczyń
- Zamawiaj catering przygotowywany ze świeżych półproduktów
- Wybieraj tylko obiekty zapewniające odbiór i recykling odpadów

esencja

DOSTAWCA

- Nie używaj jednorazowej zastawy
- Catering przygotuj ze świeżych warzyw, owoców i półproduktów
- Zapewnij segregację odpadów i ich odbiór przez wyspecjalizowaną firmę recyklingową

Co daje recykling

- dbasz o swoje oraz innych zdrowie
- redukujesz ilość składowanych odpadów
- poprawiasz stan środowiska naturalnego przez zmniejszenie zanieczyszczenia gleby, wody, powietrza i emisji gazów cieplarnianych
- oszczędzasz energię i wodę potrzebne do produkcji nowych produktów
- zapobiegasz degradacji krajobrazu i środowiska naturalnego
- przeciwdziałasz wymieraniu zagrożonych gatunków zwierząt i roślin
- oszczędzasz pieniądze, które wydajesz na wywóz śmieci

definicja

RECYKLING

(ang. recycling) - jedna z metod ochrony środowiska naturalnego, mająca na celu zmniejszenie wykorzystania surowców naturalnych oraz ilości odpadów poprzez ponowne ich wykorzystanie. Recykling według ustawy o odpadach to „... taki odzysk, który polega na powtórny przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii.”

7. offset

Działalność człowieka wiąże się z oddziaływaniem na środowisko, ponieważ jesteśmy jego elementem. Organizując wydarzenia korzystamy coraz częściej z rozmaitych urządzeń i środków transportu, przetwarzamy żywność - potrzebujemy coraz więcej energii. Każde działanie pozostawia ślad klimatyczny (ang. 'carbon footprint'), czyli powoduje określoną emisję do powietrza gazów cieplarnianych (GHG) przyczyniających się do globalnych zmian klimatu.

PROCEDURA OFFSETOWANIA EMISJI CO₂ I DOBRE PRZYKŁADY DZIAŁAŃ OFFSETOWYCH

Proces planowania wydarzenia w standardzie
CARBON NEUTRAL
powinien obejmować następujące działania:

ODKRYJ - określenie działań, których efektem będzie emisja gazów cieplarnianych oraz zrozumienie potrzeby zmniejszenia zużycia energii

OSZACUJ - wyliczenie carbon footprint, na które składa się dobór definicji, metodologii pomiarów wg wyznaczonych źródeł emisji

OGRANICZ - podjęcie działań oszczędnościowych oraz wytypowanie i wsparcie projektów pozwalających zrekompensować do zera nieuniknione emisje wynikające z organizacji i przebiegu wydarzenia

ODDZIAŁUJ - komunikacja w relacjach z interesariuszami oraz szacowanie korzyści z przeprowadzenia zeroemisyjnego wydarzenia

Dwutlenek węgla wyemitowany do atmosfery w związku z organizacją i przebiegiem konferencji lub innych wydarzeń może zostać w 100 % zneutralizowany dzięki posadzeniu drzew, bądź inwestycjom w odnawialne źródła energii (OZE) lub poprzez poprawę efektywności energetycznej.

Projekt neutralizacji (ang. 'offset') śladu klimatycznego (ang. 'carbon footprint'), czyli emisji CO₂ powstałych w wyniku organizacji wydarzenia, przyczyni się do łagodzenia zmian klimatu oraz pozwoli organizatorom wydarzenia i Fundacji Aeria Futuro na promocję idei wśród przedsiębiorców i wskaże dobre praktyki działań w tym zakresie. Wpłynie pozytywnie także na odbiór organizatorów przez uczestników danej imprezy.

Ostatni IV raport Międzyrządowej Grupy Do Spraw Zmian Klimatu (IPCC) stwierdza z najwyższym prawdopodobieństwem, że to właśnie człowiek jest głównym sprawcą postępującego ocieplenia klimatu Ziemi, co może prowadzić do nieodwracalnych zmian w środowisku naturalnym oraz niebezpiecznych konsekwencji dla przyszłych pokoleń.

info

Globalny poziom emisji GHG z powodu wycinki lasów na świecie jest wyższy niż emisje z całego transportu. Zwiększanie obszarów pokrytych przez lasy poprzez zalesianie (ang. 'afforestation') i ponowne zalesianie (ang. 'reafforestation') prowadzi do zwiększenia wychwytywania i magazynowania CO₂, tym samym zmniejszając jego zawartość w atmosferze.

Sir Nicholas Stern w swoim raporcie przygotowanym na zlecenie rządu Wielkiej Brytanii ostrzega, że nasze działania mogą spowodować pojawienie się poważnych zaburzeń w funkcjonowaniu światowej gospodarki i ludzkich społeczeństw, a których rozmiary będą podobne do tych, jakie były związane z Wielkim Kryzysem z lat 20. XX wieku lub z wojnami światowymi. Szczególnym zagrożeniem dla biznesu może być zwiększone ryzyko działalności w wyniku ograniczenia dostępności surowców (np. wody), wyższe koszty energii oraz ubezpieczeń, a także pojawienie się podatków ekologicznych.

Dlatego niezbędne jest przestawienie się na gospodarkę niskowęglową, czyli podjęcie działań na rzecz ograniczania emisji gazów cieplarnianych, a w przypadku nieuniknionych emisji — neutralizacji (ang. 'offset') emisji poprzez projekty akumulujące wydzielone gazy, np. poprzez sadzenie drzew.

definicja

Metodologia Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (Intergovernmental Panel on Climate Change IPCC) odnośnie obliczania emisji i wychwytu gazów cieplarnianych prezentuje dwa podstawowe podejścia:

metody proste - wykorzystujące w oszacowaniu emisji krajowe dane o przedmiotowych aktywnościach grup źródeł emisji (zużycie paliwa, ilość produkcji itp.) i uśrednione współczynniki emisji (metody te są znane jako „od ogółu do szczegółu”); przykładem takiego podejścia jest IPCC Reference Approach w kategorii 1. A. Spalanie paliw.

metody szczegółowe - wykorzystujące dane o przedmiotowych aktywnościach źródeł (odnoszących zużycie paliwa do rodzajów technologii energetycznych dla danego paliwa, ilość produkcji wg typów itp.) i określone odpowiednio współczynniki emisji do charakterystyki źródła; (metody te są nazywane „od szczegółu do ogółu”).

OSZACUJ ŚLAD

Najbardziej precyzyjne wyniki otrzymuje się przy pomocy „metody szczegółowej” polegającej na zbadaniu całkowitej wartości zużycia poszczególnych nośników energii.

W celu wyliczenia śladu klimatycznego niezbędne jest pozyskanie następujących informacji:

- informacje o lokalizacji wydarzenia
- o energochłonności budynku na podstawie świadectwa charakterystyki energetycznej: ogrzewanie, wentylacja, chłodzenie, ciepła woda użytkowa oświetlenie wbudowane, urządzenia pomocnicze
- w przypadku braku świadectwa charakterystyki energetycznej dane z faktur za energię/paliwa obejmujących okres, w którym odbywało się wydarzenie
- informacje o środkach transportu, użytym paliwie (w opcji samochody osobowe) oraz dystansie przebytym przez poszczególnych uczestników, najlepiej poprzez ankietę skierowaną do uczestników na etapie rejestracji. W przypadku imprez masowych informacje należy pozyskiwać innymi metodami niż ankietyzacja
- dane o produktach spożywczych przygotowanych i spożywanych w ramach cateringu - rodzaj potraw (dokładne menu lub procentowo ilość dań przetworzonych i nieprzetworzonych), urządzenia użyte do przechowywania, przygotowywania posiłków, a także do zmywania naczyń
- informacje na temat procesu przygotowywania wydarzenia: materiały szkoleniowe, konferencyjne etc. ilość wydrukowanego papieru, metody druku, czas pracy urządzeń komputerowych
- informacje o systemie wodnościekowym wykorzystywanym w obiekcie. Czy istnieją nowoczesne energooszczędne rozwiązania?
- dane dotyczące segregacji odpadów oraz jakości firm zagospodarowujących odpady.

OSZCZĘDZAJĄC ENERGIĘ

info

Firma McKinsey & Company Poland, pod honorowym patronatem Ministerstwa Gospodarki, w współpracy z przeszło 40 instytucjami i przedsiębiorstwami, przeanalizowała potencjał i koszty redukcji emisji gazów cieplarnianych w głównych obszarach gospodarki, a swoją metodologię, której celem jest dostarczenie obiektywnych, liczbowych danych oparła na krzywej.

Krzywa McKinsey podsumowuje techniczne sposoby obniżania emisji CO₂ w Polsce pokazując zarówno koszty, jak i wynikające z tych działań korzyści. Obrazuje też działania możliwe przy stosowaniu dostępnych technologii lub tych o dużym stopniu prawdopodobieństwa redukcji emisji w perspektywie do roku 2030. Wyniki badań przeprowadzonych przez firmę McKinsey pokazały, że Polska ma techniczny potencjał aby w tym zakresie czasu zredukować emisję nawet o 1/3. Jednak tylko starannie zaplanowane działania pomogą zoptymalizować ich koszty tak, aby efekt końcowy miał pozytywny wpływ i na środowisko naturalne i na polską gospodarkę.

Ocena powinna zostać wykonana w oparciu o możliwie dokładne dane. W przypadku braku części informacji należy przyjmować średnie wartości wskaźnikowe lub w uzasadnionych przypadkach (np. bardzo niewielki wpływ elementu na bilans energetyczny wydarzenia) nie uwzględniać w obliczeniach. Następnie na podstawie uzyskanych danych, w celu obliczenia emisji gazów cieplarnianych, zostają wykorzystane wskaźniki emisji gazów cieplarnianych wyrażone w tonach ekwiwalentnego CO₂ w przeliczeniu na jednostkę danego nośnika emisyjności, np. energii elektrycznej, ciepła, benzyny, ropy naftowej. Wskaźniki te zostały przyjęte na podstawie danych z Fundacji Efektywnego Wykorzystania Energii bazujących na danych statystycznych dla Polski, metodologii IPCC oraz własnych i innych ekspertów.

Najprostsza i najtrafniejsza definicja carbon footprint po polsku śladu węglowego, klimatycznego to „...miara wpływu ludzkiej aktywności na środowisko naturalne w przeliczeniu wielkość emisji GHG, wyrażoną w tonach CO₂” autorstwa ETAP (2007) http://ec.europa.eu/environment/etap/index_en.html

Emisje CO₂ dzielimy na kilka typów:

1. Bezpośrednie pochodzące z działalności kontrolowanej przez organizację, np. rezultat spalania paliw.
2. Związane ze zużyciem energii elektrycznej oświetlenia, maszyn itp. Są różne źródła wytwarzania energii elektrycznej: spalanie paliw kopalnych, ale również źródła odnawialne, elektrownie jądrowe. Z węgla produkuje się około 95% energii w Polsce. Mimo, że organizacja nie kontroluje bezpośrednio emisji źródła wytwarzania energii elektrycznej, ale przez odbiór danej ilości energii jest pośrednio odpowiedzialna za uwalnianie CO₂.
3. Pośrednie związane z wyrobami i usługami w łańcuchu dostaw (emisje dostawców, zużycie produktów, zlecenia na zewnętrzne działania, w tym m.in.: produkcja dostarczonych materiałów, składowanie odpadów, transport firm kooperujących, bądź uczestników wydarzenia).

ZREKOMPENSUJ EMISJE SADZĄC DRZEWA I LASY

Efekt zeroemisyjności wydarzenia można uzyskać ograniczając emisje CO₂ do zera poprzez działania na rzecz oszczędności energii i surowców, a nieuniknione emisje zneutralizować za pomocą zwiększania zasobów leśnych. Zwiększanie obszarów pokrytych

przez lasy poprzez zalesianie (ang. 'afforestation') i ponowne zalesianie (ang. 'reafforestation') prowadzi do zwiększenia wychwytywania i magazynowania CO₂, tym samym zmniejszając jego zawartość w atmosferze. Drzewa absorbują CO₂ w czasie fotosyntezy i akumulują go w swojej biomase. Połączenie emisji z absorpcją jest korzystne dla środowiska naturalnego.

ODDZIAŁUJ

Odpowiedzialne organizacje inwestują w relacje z interesariuszami, starają się zrozumieć ich potrzeby i odpowiadać na najważniejsze, światowe wyzwania. Jednocześnie zmniejszają ryzyko prowadzenia działalności organizacji, zapewniając przede wszystkim zdobycie i utrzymanie (długofalowo) przewagi konkurencyjnej, co oznacza przyjęcie zrównoważonego wzrostu (carbon neutral growth).

W kontekście zielonych i zeroemisyjnych wydarzeń najważniejsze wyzwania to:

1. zmiany klimatyczne
2. wymagania stawiane przez partnerów biznesowych, klientów, inwestorów i innych
3. wypełnianie obowiązkowych w ramach systemu handlu emisjami (np. ETS) lub dobrowolnych wymagań dotyczących raportowania (np. w postaci raportu zrównoważonego rozwoju, polityki ekologicznej)

4. polityka Unii Europejskiej ukierunkowana na zrównoważony rozwój Unii poprzez innowacje, wzrost konkurencyjności, wyrównywanie szans oraz zwiększenie poziomu zatrudnienia.

Decyzja o podjęciu działań offsetowych nierozłącznie wiąże się z odpowiedzią na pytanie - jakie moja Organizacja osiągnie korzyści? Ile i co zyskam na tym, że zainwestuję swoje środki w projekt rewitalizacji jakiegoś terenu, bądź pomoc jakiejś szkole?

KORZYŚCI EKONOMICZNE

- Poprawienie wskaźników działalności operacyjnej - OPI (ang. operational performance indicators)
- Zmniejszenie materiałochłonności i energochłonności działalności i łańcucha dostaw, co wpływa na wynik ekonomiczny:
- Zakup certyfikatu świadczącego o działaniach ograniczających emisje GHG
- Reputacja, wzrost wartości marki i wartości akcji
- Dochody z handlu, uprawnienia do emisji GHG (rynek uprawnień)

KORZYŚCI SPOŁECZNE

- Motywacja pracowników - nie zostajemy obojętni wobec globalnych wyzwań
- Przyciąganie i utrzymanie zaangażowanych talentów
- Wzmocnienie wizji i wzrost wartości ... i reputacji
- Możliwość obiektywnej komunikacji i raportowania oraz ustalanie realnych celów

info

Aby zoffsetować podróż:

- z Warszawy do Barcelony:
samolotem - **18 drzew** / autokarem - **6 drzew**
- z Krakowa do Warszawy:
samochodem - **3 drzewa** / pociągiem - **1 drzewo**

KORZYŚCI ŚRODOWISKOWE

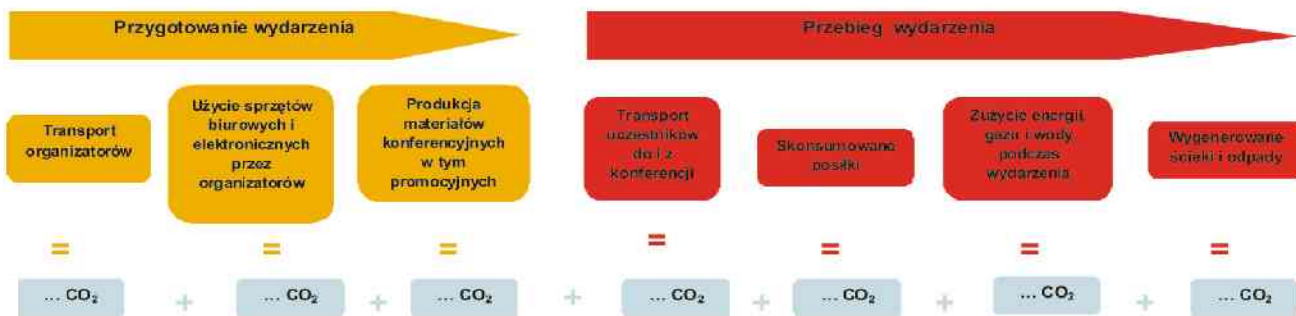
- Ograniczenie emisji CO₂
- Redukcja zużycia materiałów i energii, a więc zasobów naturalnych i produkcji odpadów

Jak wprowadzamy standard "carbon neutral" na etapie przygotowania/ organizacji i w trakcie przebiegu wydarzenia?

I ETAP: IDENTYFIKACJA

II ETAP: KALKULACJA

Strata dla środowiska

Suma wyemitowanego CO₂ w wyniku

=

Rekompensata

Np. liczba drzew, które zostaną posadzone jako rekompensata negatywnego oddziaływania

III ETAP: AKCJA

Działanie

Sadzenie drzew przez Organizatorów i Partnerów Wydarzenia

+

Rekomendacje

Zestaw użytecznych wskazówek dotyczących redukcji negatywnego oddziaływania konferencji przygotowany przez Fundację Aeris Futuro

ORGANIZATOR

- Poinformuj dostawców o potrzebie udzielenia informacji o wielkości wpływu na środowisko
- Poinformuj gości na etapie zaproszeń o udziale w zeroemisyjnym wydarzeniu
- Zbieraj dane niezbędne do wyliczenia emisji CO₂
- Znajdź wiarygodnych partnerów do realizacji projektu offsetowego
- Zaangażuj swoich pracowników/uczestników wydarzenia w działania offsetowe, np. wspólne sadzenie drzew, remont szkoły czy wkręcanie energooszczędnych żarówek
- Zaangażuj lokalną społeczność - zaproś przedstawicieli lokalnej społeczności na uroczystość sadzenia drzew to oni będą opiekunami projektów

esencja

DOSTAWCA

- Przygotuj formularz do wyliczeń emisji CO₂, który ułatwi organizatorowi zbieranie niezbędnych danych
- Sprawdzaj na bieżąco, czy wskaźniki emisji CO₂, które stosujesz do wyliczeń są aktualne
- Dostosuj projekt do potrzeb społeczności lokalnej, w której organizator chce przeprowadzić offset
- Niech działania offsetowe, które podejmujesz angażują lokalną społeczność
- Odkrywaj nowe metody offsetowania emisji CO₂
- W aktywny sposób edukuj i promuj ideę carbon offset: zachęcaj organizatorów, by poznali swój carbon footprint i aktywnie działali na rzecz zmniejszania wpływu na środowisko

8. lista kontrolna

Poniżej przedstawiamy listę pytań, na które wypada odpowiedzieć sobie podczas przygotowywania Zielonego Wydarzenia. Lista jest elementem procedury kontrolnej, która polega na oszacowaniu stosunku organizatorów wydarzenia do opisanych w tym informatorze problemów. Oczywiście chcąc wydarzenie nazywać Zielonym Wydarzeniem, wypada zebrać jak najwięcej odpowiedzi twierdzących. Nie określamy jednak minimalnej ilości takich odpowiedzi. To czy wydarzenie będzie miało charakter „zielony” jest państwa dobrowolnym wyborem dlatego też, nie chcemy narzucać intensywności tego zielonego koloru. Wierzymy, że jedyną rzeczą, która może państwa ograniczać będą możliwości, a nie chęci czy brak informacji.

LISTA KONTROLNA

Wybór lokalizacji

- Wydarzenie będzie organizowane w regionie, z którego pochodzi większość uczestników
- Region i miejscowość dba o ochronę środowiska lub realizuje strategię społecznej odpowiedzialności biznesu i zrównoważonego rozwoju (certyfikaty ekologiczne)
- Gospodarze lokalu zainteresowani są kwestiami zrównoważonego rozwoju
- Budynek ma certyfikaty ekologiczne (konieczny wgląd)
- Wideokonferencja
- Uczestnicy zakwaterowani w miejscu wydarzenia, lub w bliskiej odległości, którą można pokonać pieszo
- Lokal łatwo dostępny dla osób niepełnosprawnych
- Lokal przystosowany dla rodziców z dziećmi

Transport

- Do miejsca wydarzenia można łatwo dotrzeć transportem publicznym, pieszo lub rowerem
- Informacja o możliwości wynajmu roweru na miejscu wraz z dokładnymi informacjami
- Informacja o opłatach za parking - preferencje dla autobusów i pełnych aut
- Rozkład jazdy pociągów i autobusów rozesłany do uczestników
- Mapka pokazująca jak dojść pieszo na miejsce rozesłana do uczestników
- Carpooling
- Bezpieczny parking dla rowerów w pobliżu miejsca wydarzenia
- W przypadku transportu zapewnionego przez organizatorów uczestnicy są odbierani i odwożeni w jedno ustalone miejsce

Energia

- Budynek ma certyfikat energetyczny (konieczny wgląd)
- Sprzęt audio-video na wyposażeniu lokalu
- Sprzęt audio-video energooszczędny (certyfikat EnergyStar, TCO, inne)
- Oświetlenie, ogrzewanie i klimatyzacja ograniczone do minimum
- Miejsce wydarzenia oświetlone światłem naturalnym
- Zamówienie sprzętu energooszczędnego
- Nieużywane sprzęty wyłączone
- Wyłączone funkcje 'stand-by'
- Nieużywane pomieszczenia nieoświetlone
- Odnawialne źródła energii

Woda

- Niecieknące krany
- Modernizacja sieci kanalizacyjnej (rok założenia lub ewentualnej modernizacji instalacji wod-kan)
- Perlatory (napowietrzacze)
- Termostaty i regulatory ciśnień (na jaką temp. są nastawione)
- Rodzaj baterii (dwa osobne kurki, na przycisk - okresowe wyłączanie, z mieszaczem wody - jeden kurek, na fotokomórkę)
- Regulacja temperatury wody na kranie
- Słuczki z oszczędnym spłukiwaniem (np. 2 tryby spłukiwania)
- Zamknięty obieg wody między umywalką, a toaletą
- Własna oczyszczalnia ścieków
- Wykorzystanie wody deszczowej

Catering (prosimy o załączenie menu w celu dokonania oceny)

- Formularz z pytaniem o zwyczaje żywieniowe uczestników rozesłany przed wydarzeniem
- Dania wegetariańskie w menu
- W menu dominują warzywa i owoce
- Posiłki przygotowane z lokalnych i sezonowych produktów
- Jeśli w menu są dania rybne, ryby pochodzą ze zrównoważonych hodowli
- Świeże, sezonowe owoce zamiast słodczy
- Żywność organiczna
- Kawa i herbata z Fair Trade
- Napoje (typu sok, woda) w dużych opakowaniach
- Woda mineralna
- Woda z lokalnych źródeł
- Niepakowane pojedynczo produkty (np. śmietanki do kawy, cukier)
- Naczynia wielorazowego użytku
- Naczynia jednorazowego użytku, ale biodegradowalne (np. talerze z otrąb pszennych , które można zjeść)
- Segregowanie odpadów (szkło, plastik, papier) w kuchni
- Pojemniki do segregacji - dobrze oznakowane i łatwo dostępne dla uczestników
- Żywność pozostała po wydarzeniu przekazane lokalnym organizacjom charytatywnym (np. Bankom Żywności)
- Żywność pozostała po wydarzeniu kompostowane

Komunikacja i promocja

- Internet i e-mail najważniejszymi narzędziami promocyjnymi
- Zaproszenia do gości/uczestników wysłane w formie elektronicznej, a nie papierowej
- Elektroniczna rejestracja uczestników lub formularz rejestracyjny maksymalnie skrócony
- Zamiast drukować kolejny plakat można go wyświetlić jako pierwszy slajd prezentacji
- Harmonogram wydarzenia opublikowany w internecie, nie drukowany
- Materiały konferencyjne (np. wystąpienia prelegentów) zachowane w formie elektronicznej i dystrybuowane po wydarzeniu drogą e-mailową.
- Ankiety ewaluacyjne przesłane uczestnikom po wydarzeniu drogą e-mailową
- Ankiety ewaluacyjne przekazane gospodarzom lokalu
- Elektroniczny zdalny system do głosowania
- Wynajem sprzętu i materiałów zamiast ich kupowania
- Tablice i ścieralne markery zamiast flipchartów
- Druk ulotek i innych materiałów promocyjnych ograniczony do minimum
- Materiały posiadają certyfikaty ekologiczne
- Gadżety z materiałów biodegradowalnych
- Materiały konferencyjne drukowane dwustronnie
- Papier pochodzący z odzysku
- Materiały wystawiennicze wielokrotnego użytku i łatwe w transporcie
- Ulotki zaprojektowane w takim formacie, który nie pociąga za sobą nadmiernego zużycia papieru
- Wielokrotnego użycia materiały promocyjne nadają się do ponownego użycia - treść jest uniwersalna (np. Standy, roll-upy)
- Notatniki dla uczestników sporządzone z zadrukowanych z jednej strony kartek

- Uniwersalne zawieszki na identyfikatory, wielokrotnego użytku
- Użycie materiałów nieprzyjaznych środowisku (np. plastikowych teczek) ograniczone do minimum
- Ulotki wręczone wyłącznie na życzenie
- Biodegradowalne długopisy, ołówki etc.
- Zbędne przedmioty, pozostałe po wydarzeniu przekazane potrzebującym
- Pojemniki do segregacji odpadów (papier, metal, szkło, plastik, odpady organiczne) - dobrze oznakowane i łatwo dostępne

Odpady

- Pojemniki do segregacji - dobrze oznakowane i łatwo dostępne
- Odpady przekazane do recyklingu
- Pozostała żywność przekazana uczestnikom wydarzenia lub organizacjom charytatywnym

Edukacja

- Sesja poświęcona zrównoważonemu rozwojowi w programie konferencji
- Tabliczki informacyjne o działaniach proekologicznych w różnych miejscach
- Offsetowanie emisji CO₂ związanych z wydarzeniem

9. certyfikaty

OFICJALNY ZNAK EKOLOGICZNY W POLSCE - ZNAK EKO, przyznawany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji dla produktów przemysłowych. PCBC przyznaje Znak EKO polskim i zagranicznym produktom, które nie powodują negatywnych skutków dla środowiska naturalnego oraz spełniają szereg kryteriów odnoszących się do ochrony zdrowia, środowiska oraz ekonomicznego wykorzystania zasobów.

ECOLABEL znany także jako Stokrotka lub Margerytka to oficjalny znak, nadawany produktom spełniającym wymagania uzgodnione przez państwa członkowskie Unii Europejskiej. Otrzymanie tego znaku jest równoznaczne ze spełnianiem najostrzejszych norm środowiskowych. Ecolabel przyznaje się w 24 kategoriach, do których należą między innymi AGD, detergenty, tekstylia oraz papier. Ecolabel przyznawany jest na podstawie skróconej analizy cyklu życia produktu. W Polsce Ecolabel przyznawany jest przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji.

Znak towarowy **ZIELONY PUNKT** to informacja, że producent wniósł wkład finansowy w budowę i funkcjonowanie systemu recyklingu i odzysku odpadów polskiej organizacji Rekopol Organizacja Odzysku S.A.

BŁĘKITNY ANIOŁ. Niemiecki znak ekologiczny, świadczący o znacznie lepszej charakterystyce środowiskowej oznaczonego produktu od analogicznych artykułów. Ocena odbywa się na podstawie uproszczonej analizy cyklu życia produktu. Certyfikacja znakiem Błękitny Anioł obejmuje 75 grup produktów.

NORDYCKA ETYKIETA EKOLOGICZNA przyznawana jest od 1989 roku przez Nordic Council of Ministers, czyli stowarzyszenie Ministrów Krajów skandynawskich: Szwecji, Finlandii, Norwegii i Islandii, a od 1997 roku i Danii. Symbol łabędzia posiadają produkty przyjazne dla środowiska - zarówno na etapie produkcji, przez użytkowanie i kończąc na utylizacji. Etykiety mogą otrzymać wyroby papiernicze, sprzęt AGD, sprzęt elektroniczny, a w zakresie usług baza hotelowa dla turystów. Nie obejmuje on natomiast branży spożywczej i farmaceutycznej.

BEZPIECZNY DLA OZONU Produkt nie zawiera związków CFC (chloro-fluoro-carbon). Oznaczenie może występować w języku angielskim **Ozon Friendly** (Przyjazny dla ozonu) lub jako **CFC free** (bez chlorofluorowęglodorów). Nie jest nadawany przez żadną z organizacji certyfikujących, stosowność jego użycia może być zweryfikowana przez organizacje konsumenckie.

Certyfikaty FSC oraz PEFC pozwalają wyróżnić wszystkie produkty pochodzenia drzewnego, pochodzące z odpowiedzialnej gospodarki leśnej, łącząc przy tym troskę o środowisko oraz interesy kontrahentów. Europejskim odpowiednikiem systemu FSC jest PEFC czyli Pean European Forest Certification. Różnią się one potwierdzeniem użycia surowca, czyli „PEFC” do wyprodukowania wyrobu oznaczonego symbolem PEFC

Certyfikacja żywności

EKOLAND to znak ekologiczny nadawany produktom spożywczym, jest jednym z najlepiej rozpoznawanych znaków towarowych w branży spożywczej w Polsce. Oznacza, że produkcja odbywała się w sposób przyjazny dla środowiska, bez użycia nawozów mineralnych, z zachowaniem naturalnego obiegu substancji w przyrodzie. Gospodarstwa, które chcą się oznaczać tym symbolem swoje produkty muszą uzyskać atest **Polskiego Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi**. Certyfikat mogą wydać jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym.

Znak **ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO** Unii Europejskiej. Produkty znakowane muszą pochodzić z certyfikowanych gospodarstw ekologicznych. Użycie tego znaku gwarantuje, że produkt spełnia wymogi oficjalnego nadzoru, pochodzi bezpośrednio od producenta lub został przygotowany w zamkniętym opakowaniu oraz zapewnia, że przynajmniej 95% składników produktu zostało wyprodukowane metodami ekologicznymi.

Międzynarodowy znak **FAIRTRADE** przyznawany jest przez organizacje zrzeszone w fairtrade Labeling Organizations International FLO. Umieszczany jest na towarach importowanych takich jak: banany, kakao, kawa, miód, owoce suszone oraz świeże, przyprawy, ryż, wino... Celem znakowania jest troska o pracowników z krajów ubogich. Kupując oznakowane produkty mamy pewność, że zostały spełnione standardy Międzynarodowej Organizacji Pracy, równe warunki dla kobiet i mężczyzn, sprawiedliwe wynagrodzenia pracowników oraz standardy ekologiczne. Certyfikaty wydaje FLO-Cert. Więcej informacji na temat Sprawiedliwego Handlu: www.fairtrade.org.pl

BIOCERT MAŁOPOLSKA - certyfikacja potwierdzająca zgodność procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne albo świadectwo specyficznego charakteru (tj. produktów regionalnych i tradycyjnych) www.biocert.pl

Polska Izba produktu lokalnego i tradycyjnego www.png.ecofarm.pl przyznaje znaki:

EUROLIŚĆ - certyfikat rolnictwa ekologicznego przyznawany przez Cobico Sp z o.o. w zakresie: produkcji rolnej i pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego, wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego, zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Rady

Chroniona Nazwa Pochodzenia (*ang. Protected Designation of Origin PDO*) oznacza nazwę regionu, określonego miejsca lub, w wyjątkowych przypadkach, kraju, która służy do oznaczenia produktu rolnego lub środka spożywczego

Chronione Oznaczenie Geograficzne (*ang. Protected Geographical Indications PGI*) oznacza nazwę regionu albo konkretnego miejsca albo w wyjątkowych przypadkach nazwę kraju używaną do opisu produktu rolnego lub środka spożywczego pochodzącego z regionu, miejsca lub kraju.

Gwarantowana Tradycyjna Specjalność (*ang. Traditional Speciality Guaranteed*)

Zagraniczne oznaczenia żywności ekologicznej:

Holandia

Holandia

Wielka Brytania

Szwecja

USA

USA

Francja

Francja

Niemcy

Czechy

Szwajcaria

patron honorowy:

Ministerstwo Gospodarki

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

partnerzy:

Stowarzyszenie
Branży
Eventowej

FORUM
ODPOWIEDZIALNEGO
BIZNESU

patroni medialni:

Odpowiedzialne
Inwestowanie

źródła finansowania projektu:

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

Droga Czytelniczko, Drogi Czytelniku,

Czy patrząc na ten poradnik myślisz sobie, że to...

- kolejne ścięte drzewa
- energia i woda do produkcji papieru
- drukarki, tusze i energia do wydruku
- godziny pracy redaktorów i grafików przy komputerach, aby nadać kształt ideom (jeżeli redaktor jest godziwie opłacany to jest to fair trade)
- setki kilometrów przemierzonych przez drzewa, następnie papier, a na końcu aby trafić w Twoje ręce

Zastanawiasz się, co z nim zrobić - jak wykorzystać, gdzie umiejscowić, a w najgorszym wypadku jak się go pozbyć i gdzie ostatecznie trafi... na makulaturę czy składowisko odpadów ...

Jeśli na większość pytań odpowiedziałeś 'nie', to odpowiadasz jak beztrojski „statystyczny Polak”, ale czy takim chcesz być? Ale jeśli choć jedno z tych pytań wydało Ci się inspirujące, warte zastanowienia zapraszam do lektury tego Poradnika! Tu znajdziesz wskazówki, jak zorganizować przyjazne dla środowiska wydarzenie. **Niezwykłe może stać się naturalnym - to takie proste!**

Joanna Mieszkowicz
Prezes Fundacji
AERIS FUTURO

www.zielonewydarzenia.pl

www.aeris.eko.org.pl

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

Organizacja wydarzeń w zielonym standardzie Kraków 2010 © Wydawnictwo Fundacji Aeris Futuro

ISBN: 978-83-927492-1-9

AUTORZY - Zespół Fundacji AERIS FUTURO: Anna Dymarczyk, Janusz Hytroś, Joanna Janek, Zofia Karpińska,
Joanna Mieszkowicz, Jakub Szymoński

REDAKCJA I KOREKTA - Joanna Janek, Joanna Mieszkowicz SKŁAD - Studio Oktopus

Wydawnictwo powstało w zgodzie ze standardem zielonych wydarzeń.

Druk na papierze z recyklingu - **100% makulatury**

